

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Porovnání veřejných služeb měst Hlučín a Kravaře
Comparison of Public Services in Towns of Hlučín and Kravaře

Student: Gabriela Bukovcová

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. et Ing. Dušan Halásek, CSc.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Gabriela Bukovcová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Porovnání veřejných služeb měst Hlučín a Kravaře
Comparison of Public Services in Towns of Hlučín and Kravaře

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika veřejné správy a veřejných služeb v obcích ČR
3. Analýza veřejných služeb ve městech Hlučín a Kravaře
4. Porovnání veřejných služeb poskytovaných městy Hlučín a Kravaře
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012. 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
STEJSKAL, Jan a kol. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017. 280 s. ISBN 978-80-7552-726-4.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Dušan Halásek, CSc.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohu č. 1 a 2 jsem převzala z organizačních řádů měst Hlučín a Kravaře. Přílohu č. 3 jsem vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 4. 5. 2018

Bukovcová
.....

Gabriela Bukovcová

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Charakteristika veřejné správy a veřejných služeb v obcích ČR	7
2.1	Veřejná správa	7
2.1.1	Územní samospráva	9
2.2	Obce.....	11
2.3	Veřejné služby	16
2.3.1	Kategorizace veřejných služeb.....	17
2.3.2	Zabezpečování, financování a poskytování veřejných služeb obcemi v České republice.....	18
3	Analýza veřejných služeb ve městech Hlučín a Kravaře	20
3.1	Město Hlučín	20
3.1.1	Analýza veřejných služeb města Hlučín v samostatné působnosti	30
3.1.2	Analýza veřejných služeb města Hlučín v přenesené působnosti	36
3.1.3	Ostatní veřejné služby v Hlučíně	39
3.2	Město Kravaře	40
3.2.1	Analýza veřejných služeb města Kravaře v samostatné působnosti	51
3.2.2	Analýza veřejných služeb města Kravaře v přenesené působnosti	55
3.2.3	Ostatní veřejné služby v Kravařích	57
4	Porovnání veřejných služeb měst Hlučín a Kravaře	59
4.1	Komparace veřejných služeb Hlučina a Kravař z hlediska organizačního	59
4.2	Porovnání celkových veřejných výdajů měst Hlučín a Kravaře.....	61
4.3	Porovnání vybraných věcných veřejných služeb.....	65
4.3.1	Základní a předškolní vzdělávání.....	66
4.3.2	Veřejné osvětlení.....	67
4.3.3	Řidičské průkazy	69
4.3.4	Obecný stavební úřad	70

5	Závěr.....	72
	Seznam použité literatury	Chyba! Záložka není definována.
	Seznam zkratek	74
	Seznam příloh.....	79

1 Úvod

Existuje mnoho úřadů a institucí, vykonávajících veřejnou správu. Některé jsou občanům vzdálenější, jiné bližší. Mezi ty nejbližší občanům v hierarchii veřejné správy řadíme obecní (městské) úřady. Zkušenost s vyřizováním různých záležitostí na těchto úřadech má určitě každý u nás. Obec, dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Tuto povinnost zabezpečuje především poskytováním veřejných služeb. V nejširším pojetí je tato služba chápána jako služba občanům.

Pro tuto bakalářskou práci jsme zvolili téma porovnávání veřejných služeb měst Hlučín a Kravaře.

Cílem bakalářské práce je analyzovat veřejné služby zabezpečované městy Hlučín a Kravaře, a to jak v samostatné, tak v přenesené působnosti a následně vybrané veřejné služby porovnat. Metody použité v této práci je metoda komparace a metoda analýzy.

Bakalářská práce je rozčleněna do pěti kapitol, z nichž první kapitola je úvod a poslední závěr.

Druhá kapitola nejprve popisuje obecnou charakteristiku veřejné správy, její členění a je zaměřena také na působnost obcí, jejich orgány. Neméně podstatnou částí této kapitoly jsou veřejné služby, jejich kategorizace, zabezpečování, financování a poskytování. Jedná se tedy o teoretické předpoklady dané problematiky.

Třetí kapitola se věnuje konkrétním dvěma městům, jejich orgánům, organizační struktuře městských úřadů a analýze veřejných služeb v těchto obcích podle tří kritérií, a to podle zabezpečování, financování a poskytování veřejných služeb.

Ve čtvrté kapitole jsou porovnány metodou prosté komparace některé vybrané veřejné služby, a to jak v samostatné působnosti, tak v přenesené působnosti z hlediska organizačního, financování a věcné veřejné služby. Z hlediska organizačního porovnáváme úřední hodiny městských úřadů, zaměstnance úřadů. Z hlediska financování jsou porovnány výdaje obou měst v letech 2013 až 2017 dle odvětvového třídění. Věcné veřejné služby v samostatné působnosti jsem vybrala předškolní a základní vzdělání, veřejné osvětlení. V přenesené působnosti porovnáme výdej řidičských průkazů a některé činnosti obecního stavebního úřadu.

K hlavním zdrojům, využitých pro zpracování bakalářské práce, řadíme především interní materiály, dále odbornou literaturu z oblasti veřejného sektoru a veřejných služeb a legislativní prameny.

2 Charakteristika veřejné správy a veřejných služeb v obcích ČR

2.1 Veřejná správa

Pojetí veřejné správy chápeme buď jako **materiální** (funkční) nebo **organizační** (institucionální).

Materiální pojetí vymezuje obsah veřejné správy, její úkoly a cíle. Dále představuje souhrn všech správních činností souvisejících s výkonem veřejné moci na všech úrovních.

Organizační pojetí určuje nositele a vykonavatele veřejné správy. Nositeli veřejné správy jsou např. stát, kraje, obce, fyzické nebo právnické osoby. Vykonavatelé veřejné správy jsou orgány (vláda, zastupitelstvo a rada kraje či obce, hejtman, starosta) nebo instituce (ministerstvo, správní úřad, krajský nebo městský úřad) nebo osoba, která za nositele plní úkoly veřejné správy na základě legitimně vymezené působnosti. (Vrabková, 2016)

Pojem veřejná správa je velmi obtížné definovat. Definici nenajdeme v žádném právním předpise. Rozdělíme si toto sousloví na dvě části, a to správa a veřejná. Správa, jako samostatný pojem, můžeme definovat jako činnost, která sleduje určitý cíl nebo řízení určitých činností. Slovo veřejná znamená celospolečenská, týkající se všech členů daného celku. „*Veřejná správa je správou veřejných záležitostí, realizovaná ve veřejném zájmu veřejnoprávními subjekty, které ji vykonávají jako právem uloženou povinnost.*“ (Vrabková, 2016, s. 16)

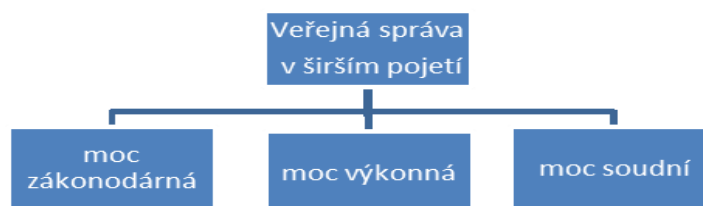
Veřejná správa zahrnuje výkon státní správy a samosprávy. Podle Nahodila (2014, s. 38): „*Veřejná správa označuje správní činnosti a úřady, jež uskutečňují veřejnou politiku a působí ve veřejném zájmu, a to jak na ústřední úrovni, tak na úrovni regionální či místní.*“

Hlavním úkolem veřejné správy je realizace politiky státu, která je určena zákony a dalšími podzákonnými předpisy. (Peková, 2008)

Veřejnou správu můžeme systémově vymezit v **širším a užším pojetí**.

Veřejná správa v širším pojetí zahrnuje činnosti spojené s výkonem moci **zákonodárné, výkonné a soudní** (viz Obr. 2.1).

Obr. 2.1 Dělení veřejné správy v širším pojetí

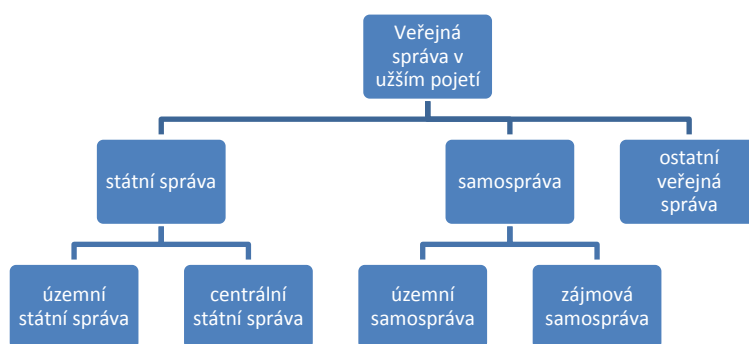
Zdroj: Vrabková (2016), vlastní úprava

Moc zákonodárná je dle Ústavy svěřena Parlamentu ČR. Ten je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Činiteli **moci výkonné** jsou prezident, který je volen v přímé volbě na dobu pěti let. Vrcholným orgánem výkonné moci je vláda tvořená z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů. Vláda je odpovědná Poslanecké sněmovně. Dalším činitelem je státní zastupitelství, které zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení. Nezávislé soudy vykonávají **moc soudní**. V ČR tvoří soustavu soudů Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy. Soudním orgánem ochrany ústavnosti je Ústavní soud.

Veřejná správa v užším pojetí zahrnuje činnosti související se zabezpečením moci výkonné prostřednictvím **státní správy, samosprávy a ostatní veřejné správy**.

Státní správa je ta část veřejné správy, která se uskutečňuje jménem a v zájmu státu. Můžeme ji dále členit na centrální a územní státní správu. Centrální, tedy s působností pro území celého státu, je realizována buď přímo správními orgány státu, nebo nepřímo subjekty veřejného i soukromého práva, kterým byl výkon státní správy přidělen na základě zákona. Územní státní správa působící na místní úrovni, je vykonávána prostřednictvím orgánů krajů a obcí v rámci přenesené působnosti státní správy. **Samosprávou** označujeme správu vlastních záležitostí. Vykonávají ji jiné subjekty než stát. Dělíme ji dále na územní (obce, kraje), kterou se v této bakalářské práci budeme dále podrobněji zabývat a zájmovou (profesní komory, vysokoškolská samospráva). Vykonavateli jsou především veřejnoprávní korporace (obce, kraje, hlavní město Praha, profesní svazy). **Ostatní veřejnou správu** vykonávají subjekty, které nelze začlenit ani pod státní správu, ani pod samosprávu. Mohou to být např. Česká národní banka, Česká televize, Český rozhlas. (Vrabková, 2016)

Obr. 2.2 Dělení veřejné správy v užším pojetí

Zdroj: Nahodil (2014), vlastní úprava

Vzhledem k tématu této bakalářské práce se budeme v kapitole 2.1.1 věnovat územní samosprávě a územnímu řízení státní správy. Zaměříme se především na obce, které vykonávají jak státní správu (v největším věcném rozsahu), tak samosprávu, tedy obce s rozšířenou působností.

2.1.1 Územní samospráva

Územní samospráva je správa území menšího, než je stát. Po roce 1989 byla zahájena reforma územní samosprávy a v současné době je územní samospráva dvoustupňová. Základní jednotkou je obec, vyšším stupněm je kraj. V Ústavním zákonu č. 1/1993 Sb. je v hlavě první, čl. 8 v základním ustanovení zaručena samospráva územních samosprávných celků. Dále je v tomto zákoně, hlavě sedmé, čl. 100 zakotveno, že územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Samospráva je také dále řešena a upřesněna v zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích), zákonu č. 129/2000 Sb., o krajích (dále jen zákon o krajích), zákonu č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Stát předává na obce a kraje část výkonu veřejné správy. Uplatňuje se zde princip subsidiarity.

Pro úspěšné fungování územní samosprávy je důležité vytvořit **legislativní a ekonomické předpoklady**.

Legislativa určuje vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy. Vymezuje například jejich pravomoci, působnost (rozsah přenesené a samostatné působnosti) a odpovědnost.

K ekonomickým předpokladům patří především **vlastní rozpočet, vlastnictví majetku a vlastní finanční prostředky**.

Každá územní samospráva má svůj rozpočet, který představuje příjmy a výdaje. Územní rozpočty tvoří rozpočty měst a obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí a rozpočty rad regionů soudržnosti. K největším příjmům rozpočtů územních samospráv obvykle patří daňové příjmy, transfery a dotace. Největší skupinou výdajů rozpočtů územních samospráv jsou tzv. běžné výdaje, kde patří výdaje na samosprávu, sociální věci, školství, ochranu životního prostředí.

Obce vlastní majetek. Dle zákona o obcích musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku.

Vlastní finanční prostředky obce získávají například z místních poplatků a jiných odvodů nebo z vlastní hospodářské činnosti. (Provazníková, 2009)

Základní funkce územní samosprávy je funkce **samosprávná**, nazývaná jako samostatná působnost. Jejím úkolem je zabezpečit potřeby svých občanů např. poskytováním veřejných služeb. Druhá funkce je **přenesená**, nazývaná jako přenesená působnost. Plní výkon státní správy v rámci státem přenesených kompetencí. (Peková, 2008)

V Ústavě ČR je uvedeno, že územní samosprávu členíme na základní územně samosprávné celky, obce a vyšší územně samosprávné celky, kterými jsou kraje.

Kraj je, podle zákona o krajích, územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Kraj má své území, občany, právní subjektivitu, vlastní majetek i vlastní příjmy. Hospodáří na základě vlastního rozpočtu. Na základě zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků bylo vymezeno 14 vyšších územně samosprávných celků, tedy krajů. Podle tohoto zákona každá část území kraje náleží k území některého okresu tvořícího součást kraje a každý okres se celým svým územím nachází na území jednoho a téhož kraje. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem ČR a je přihlášená k trvalému

pobytu v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje. Působnost kraje je samostatná¹ i přenesená².

Přihlédnutím ke skutečnosti, že se ve třetí a čtvrté kapitole této práce budeme zabývat obcemi, a to především obcemi s rozšířenou působností (ORP), budeme se těmto základním územně samosprávním celkům věnovat nyní podrobněji.

2.2 Obce

V ČR máme velmi rozdrobenou sídelní strukturu, srovnatelnou např. se Slovenskem či Francií. Vyznačuje se vysokým počtem malých obcí a velkým počtem malých sídel umístěných minimální vzdálenosti od sebe. ČR řadíme v rámci EU do skupiny států s nejmenší průměrnou velikostí obce vyjádřenou počtem obyvatel (1,6 tis. obyvatel). Obce do 500 obyvatel tvoří 56 % všech obcí, žije v nich pouze 8 % z celkové populace ČR, rozlohou však zabírají 1/3 celkové rozlohy ČR. 80 % obcí je pak do 1 000 obyvatel. (Harmonizace územně správního členění, MVČR, online, 2016)

Dle zákona o obcích je **obec** definována jako základní územní samosprávné společenství občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Znaky obce, kterými se vyznačuje, jsou **území, občané, právní subjektivita, majetek a hospodaření** s tímto majetkem.

Území obce může tvořit jedno nebo více katastrálních území. Každá obec se celým svým územím nachází na území jednoho a téhož kraje. Každá část území kraje s výjimkou vojenských újezdů musí náležet k území některé obce. Může docházet ke změnám území obce, a to sloučením obcí, připojením obcí, oddělením části obcí. Součástí území obcí jsou veřejná prostranství, mezi která patří náměstí, ulice, parky, chodníky, veřejná zeleň a jiné veřejně přístupné prostory.

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem ČR a je v obci přihlášena k trvalému pobytu. V zákoně č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů, se státní občanství ČR nabyvá narozením, osvojením, určením otcovství, nalezením na území ČR, prohlášením nebo udělením. Trvalý pobyt upravuje zákon

¹ Pojem samostatná působnost – územně samosprávné celky plní úkoly a činnosti zabezpečující potřeby svých občanů.

² Pojem přenesená působnost – územně samosprávné celky plní úkoly státní správy, které na ně přenesl stát.

č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je místem trvalého pobytu adresa v ČR, která je uvedena v registru obyvatel. Občan může mít pouze jedno místo trvalého pobytu. Občan, který dosáhl 18 let věku má právo volit a být volen, vyjadřovat se k rozpočtu obce, nahlížet do obecních dokumentů a další.

Obec je právnickou osobou, má právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům³. Právní úkony činí starosta (popř. místostarosta), který zastupuje obec navenek. K většině těchto právních úkonů potřebuje starosta souhlas zastupitelstva obce nebo rady obce. Mezi nejdůležitější právní úkony, které vyplývají zejména z ústavy, patří vydávání právních předpisů. Těmito právními předpisy jsou nařízení obce a obecně závazné vyhlášky obce. Dalšími důležitými právními úkony obce je zřizování a zakládání právnických osob a organizačních složek obce. (Kočí, 2012)

Majetek obce tvoří veškeré statky, jak hmotný, tak nehmotný majetek. Úkolem obce, dle zákona o obcích, je zajistit účelné a hospodárné využívání majetku v souladu se zájmy obce. Dále je obec povinna o svůj majetek pečovat, chránit jej a dbát o jeho rozvoj.

Obce identifikujeme především na základě jejich názvu. Název většinou vychází z historie a rozhoduje o něm zastupitelstvo. Jako identifikační znak mohou mít obce i znak, vlajku či logo. (Kočí, 2012)

Orgány obce

Zákon o obcích určuje orgány obce. Nejvyšším orgánem obce je **zastupitelstvo obce**. Je voleno obyvateli obce na čtyři roky. Skládá se nejméně z 5 a nejvíce z 55 členů, podle počtu obyvatel obce⁴. Schází se dle potřeby, ale minimálně jednou za tři měsíce. Zasedání jsou veřejná. Mezi hlavní kompetence patří schvalování rozpočtu obce, programu rozvoje města, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, zřizování nebo rušení organizačních složek obce, příspěvkových organizací, právnických osob, obecní policie. Rozhoduje zpravidla formou usnesení. Zřizuje výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány. Povinné jsou výbor kontrolní, finanční výbor. Výkonným orgánem obce v samostatné působnosti je **rada obce**. Rada obce se nevolí v obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů. Počet členů rady obce musí být lichý a nejméně pětičlenný. Nejvýše může mít 11 členů, nesmí však být počet

³ Způsobilost k právním úkonům – způsobilost nabývat práva a brát na sebe povinnosti.

⁴ Počet členů zastupitelstva obce je stanoven zákonem o obcích.

členů rady vyšší než jedna třetina počtu členů zastupitelstva. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, kteří jsou voleni ze členů zastupitelstva obce. Schází se dle potřeby a její schůze jsou neveřejné. Rada zřizuje komise jako své iniciativní a poradní orgány. K základním kompetencím rady obce patří zabezpečovat hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti. Dalším orgánem obce je **starosta**, který zastupuje obec navenek. Musí být občanem ČR a členem zastupitelstva. Administrativně výkonným orgán obce je **obecní úřad**. Tvoří ho starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Zajišťují výkon veřejné správy v samostatné i přenesené působnosti. Tajemník je zaměstnanec obecního úřadu a odpovídá za plnění úkolů obecního úřadu, jak v samostatné, tak v přenesené působnosti, starostovi obce. Funkci tajemníka musí zřizovat obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. U ostatních obcí, pokud není funkce tajemníka zřízena, plní jeho úkoly starosta. K orgánům obce patří též **zvláštní orgány obce**, které zřizuje starosta. Většinou jsou zřizovány zvláštní orgány obce s rozšířenou působností. Zvláštní orgán obce může být povodňová komise obce, bezpečnostní rada obce, komise pro sociálněprávní ochranu dětí. Orgánem obce, který je zřizován (rušen) zastupitelstvem obce formou obecně závazné vyhlášky je **obecní policie**. Řídí ji starosta, popřípadě jiný pověřený člen zastupitelstva. Zabezpečuje místní veřejný pořádek.

Působnost obce

Obce vykonávají svou činnost v **samostatné a přenesené působnosti**. Vrabková (2016, s. 33) tvrdí: „*Působností obce se rozumí právě vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svoji pravomoc*⁵.“ Působnosti jsou stanovené zákonem o obcích. Rozdíl je v tom, že samostatná působnost je stanovena jen příkladným výčtem činností, proto do této působnosti mohou náležet i jiné činnosti, které výslovně nestanovil zákon. Přenesenou působnost může obec vykonávat jen tehdy, pokud jí byl státem svěřen výkon státní správy a je stanoven zákonem.

Stěžejní oblasti činnosti obce je samostatná působnost. Řadíme zde samosprávné činnosti a úkoly, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou svěřeny krajům nebo nejde o přenesenou působnost. Jde hlavně o záležitosti patřící k pravomocem zastupitelstva a rady obce, a to schvalování rozpočtu obce, programu rozvoje, zakládání a zřizování právnických

⁵ Pojem pravomoc – souhrn oprávnění, kterými je obec vybavena a právních povinností, které jsou obci uloženy k plnění úkolů.

osob a obecní policie, vydávání obecně závazných vyhlášek, ukládání pokut, spolupráce s jinými obcemi a mnohé další. Na základě zvláštních zákonů patří do samostatné působnosti obce místní poplatky, zabezpečení požární ochrany, zřizování a správa mateřských a základních škol. V samostatné působnosti se obec také snaží o uspokojování potřeb svých občanů. Jde o potřeby bydlení, dopravy, ochrany zdraví, vzdělávání, kultury, sportu atd. (Provazníková, 2015)

Autorka dále uvádí, že výkon státní správy, který na obce přenesl stát zákonem, nazýváme jako přenesenou působnost. Výkon zajišťuje obecní úřad, v některých případech zvláštní orgán obce (povodňová komise). Obec v přenesené působnosti může vydávat na základě zákona nařízení obce i pro správní obvod. Nadřízeným orgánem v oblasti této působnosti je krajský úřad, který taktéž zajišťuje obcím metodickou a odbornou pomoc. Na výkon přenesené působnosti obec každoročně dostává ze státního rozpočtu příspěvek. Ten částečně hradí výdaje spojené s výkonem této působnosti. Výše příspěvku závisí na rozsahu přenesené působnosti a na počtu občanů správního obvodu.

Podle míry přenesené působnosti v současné době rozlišujeme tyto kategorie obcí:

- **Obce se základní působností** (6 258 obcí) jsou všechny obce v ČR. Dle § 61 zákona o obcích vykonávají orgány těchto obcí přenesenou působnost svěřenou obci v základním rozsahu pro svůj správní obvod, který je shodný s územním obvodem obce. Základní rozsah přenesené působnosti zahrnuje částečné úkony v např. projednávání přestupků, sociálně – právní ochrany dětí, dopravy, odpadů, místních poplatků a dalších, vydávají nařízení obce, jsou povodňovým orgánem, rozhodují o místních a účelových komunikacích
- **Obce s působností matričního úřadu** (1 230 obcí) – vyřizují žádosti o uzavření manželství, žádosti pro církevní sňatky, vydávají oddací listy, rodné listy, úmrtí listy, určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, změny jména a příjmení, zápisy do matričních knih apod. Matriční úřad vede matriční knihy pro svůj správní obvod. Všechny matriční úřady provádějí vidimaci a legalizaci. Jsou určeny vyhláškou č. 207/2001 Sb.⁶.

⁶ Vyhláška č. 207/2001 Sb., je vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

- **Obce s působností stavebního úřadu** (618 obcí) – vykonávají přenesenou působnost dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Jsou určeny sdělením Ministerstva pro místní rozvoj č. 544/2006 Sb.
- **Obce s působností pověřeného obecního úřadu** (388 obcí) - jsou to obce s matričním úřadem a zároveň se stavebním úřadem. Dle § 64 zákona o obcích vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu, který určuje vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2015 Sb.⁷ Tyto obce stanoví zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Při vzniku správních obvodů pověřených obecních úřadů nebyla stanovena žádná velikostní kritéria, proto jsou velikostně velmi rozdílné. K pravomocem řadíme rozhodování ve správním řízení o právech a povinnostech osob, zajišťování voleb, jsou orgánem ochrany přírody, vodoprávním úřadem, vydávají rybářské lístky.
- **Obce s rozšířenou působností** (205 obcí) – jsou zároveň i obcí s pověřeným obecním úřadem a přenesenou působnost vykonávají pro více obcí v rozsahu, který je stanoven zákonem ve správním obvodu stanoven vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2015 Sb., Obce s rozšířenou působností jsou určeny zvláštním zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Pro určení těchto obcí bylo použito velikostní kritérium jejich správního obvodu 15 tis. obyvatel, kdy v odůvodněných případech (pro oblasti s nízkou hustotou zalidnění a velkými dopravními vzdálenostmi) byla tato hranice snížena. Mezi kompetence obcí s rozšířenou působností patří například evidence a registr obyvatel, vydávání občanských průkazů, cestovních dokladů a řidičských průkazů, živnostenský úřad, ochrana životního prostředí, vodoprávní řízení, rozhodování na úseku myslivosti a rybářství, výkon státní správy lesů, doprava a silniční hospodářství, sociálně právní ochrana dětí. Správní území obcí s rozšířenou působností má několik obcí. Jednotlivé obce ze správního obvodu ORP mohou být i obcemi s matričním úřadem, stavebním úřadem nebo pověřeným obecním úřadem. Tyto obce pak vykonávají státní správu v rámci míry přenesené povinnosti i pro jiné obce ze správního obvodu obce s rozšířenou působností. Obcím s rozšířenou působností se budeme více věnovat v kapitole třetí a čtvrté.

⁷ Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Zákon o obcích ukládá jako prvořadou povinnost obce péči o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obce tuto povinnost vykonávají např. zajišťováním kvalitních veřejných služeb.

2.3 Veřejné služby

Stejně jako u pojmu veřejná správa ani u pojmu veřejná služba neexistuje jednoznačná definice. Naše legislativa tenhle pojem přesně nevymezuje. Zjednodušeně bychom mohli říct, že jde o službu ve veřejném zájmu, která je vytvořena, organizována, financována a kontrolována orgánem veřejné správy k zabezpečení potřeb veřejnosti.

Veřejné služby můžeme charakterizovat jako zejména takové služby, které si samy na sebe nevydělají, avšak jejich poskytování je v dané oblasti žádoucí. Můžeme ji přiřadit mezi netržní služby, které vytváří vláda, územní samospráva (v samostatné a přenesené působnosti) i neziskové organizace. Charakteristické pro veřejné služby je nemožnost vyloučit osobu nebo skupinu osob z užívání služby. Spotřeba těchto služeb je nedělitelná. (Vašítková, 2014)

Podle Haláskové (2012) je veřejná služba je služba vytvořená, organizovaná nebo regulována orgánem veřejné správy poskytována způsobem, který lze považovat za nezbytný pro uspokojení společenských potřeb – při respektování principu subsidiarity.

Změna v problematice veřejných služeb nastala po roce 2000, kdy se vláda ČR přihlásila k plnění dostupnosti a kvality veřejných služeb. Hlavními cíli bylo zlepšení dopravní obslužnosti, efektivnější využití sociálních služeb, zkvalitnění poštovních služeb, zvýšení kvality vzdělávání nebo zdravotní péče a kultury. Po vstupu ČR do EU, tedy po 1. květnu 2004, se veřejné služby v ČR musely přiblížit trendům služeb v obecném zájmu v Evropské unii, přičemž v Evropské unii je kladen důraz hlavně na kvalitu a dostupnost veřejných služeb.

Veřejné služby mohou mít formu **správní činnosti** (chod obecních úřadů), **věcné veřejné služby** (sociální služby, zdravotnictví, školství, kultura, doprava, obrana, životní prostředí atd.) nebo **finanční podpory** (prostředek k zabezpečení určité věcné služby).

Ekonomika veřejných služeb je samostatná vědní disciplína, kterou můžeme definovat jako „*ucelenou soustavu (systém) poznatků a vědomostí o možnostech optimálního uspokojování potřeb lidí prostřednictvím statků, zejména nemateriálního charakteru, kterými jsou služby,*

s akcentem na subsystém veřejných služeb, jejichž producentem je především veřejný sektor⁸ (a veřejná správa), a to při účinné spolupráci se soukromým ziskovým i neziskovým sektorem.“ (Stejskal, 2017, s. 6)

Autor dále uvádí, že předmětem ekonomiky veřejných služeb je zkoumání a vysvětlení skutečného průběhu pracovních procesů ve službách, formulování vzájemných souvislostí mezi poskytováním služeb veřejným, soukromým nebo jiným sektorem, zkoumání skutečné činnosti poskytování veřejných služeb v čase a prostoru s důrazem na kvalitu a efektivnost. Orgány veřejné správy, instituce veřejného sektoru, podniky a další organizace jsou pak objekty zkoumání ekonomiky veřejných služeb.

2.3.1 Kategorizace veřejných služeb

V literatuře najdeme různé členění služeb od různých autorů. Členění služeb podle různých kritérií pak pomáhá hodnotit, měřit a určit podíl veřejných služeb v ekonomice.

Veřejné služby můžeme rozdělit podle **hlediska podmínek jejich produkce** na služby:

- nemateriální (nehmotné, osobní),
- materiální (služby, u kterých nedochází ke tvorbě nových výrobků, ale jde o udržování a obnovu stávajících statků).

Když zohledníme i způsob financování či objem a dostupnost služeb dělíme služby dle členění kolektivních statků:

- čisté kolektivní služby (financovány z veřejných rozpočtů),
- smíšené kolektivní služby (financovány částečně z veřejných rozpočtů, částečně spotřebitelem),
- čisté soukromé služby (financovány výhradně spotřebitelem).

Dalším hlediskem pro členění veřejných služeb je **hledisko organizačně – institucionální**, podle kterého dělíme veřejné služby:

- služby poskytované odvětvími rozvoje člověka, které uspokojují individuální potřeby rozvoje člověka. Zabezpečování takovýchto služeb je jak v zájmu jednotlivce, tak společnosti. Jsou poskytovány ziskovým i neziskovým sektorem. Tuto skupinu služeb

⁸ Pojem veřejný sektor – ekonomický prostor a soubor vztahů, které vznikají zásahy státu (intervencemi).

dále členíme na služby výchovy, vzdělávání, vědy a výzkumu, služby zdravotní péče, služby sociální péče, kulturní služby a služby tělesné kultury a sportu,

- služby odvětví veřejné spotřeby státu, které uspokojují kolektivní potřeby, poskytuje a financuje je stát. I tuto skupinu můžeme dále členit, a to na služby veřejné správy, služby obrany území a ochrany zdraví a majetku, služby soudní ochrany,
- služby ostatních odvětví veřejného sektoru. K této skupině řadíme služby spojené s bydlením, místní veřejné služby (péče o veřejné osvětlení, veřejnou zeleň, odpadové hospodářství), služby spojené s ochranou životního prostředí. (Stejskal, 2017)

Problematikou kategorizace veřejných služeb se zabývá již dlouhodobě i vláda. V roce 2003 vydala usnesení č. 848 k Analýze veřejných služeb. Aktuálnější je nařízení vlády č. 106/2015 Sb. o oborech státní služby. Toto nařízení obsahuje dělení věcných veřejných služeb na jednotlivé obory, kterých je ve výše uvedeném nařízení 79. Většina zde uvedených oborů je zajišťována státní správou a kraji, jen část obcemi. Obce vykonávají veřejné služby v oborech sociálněprávní ochrany dětí a rodinné politiky, územního plánování, stavebního řádu, technické ochrany životního prostředí, regionálního rozvoje, podnikání a živnosti, kulturně výchovné činnosti, správy ve věcech knihovnických a informačních služeb, ochrany kulturního dědictví, státní památkové péče a péče o sbírky muzejní povahy, školství, výchovy a vzdělávání.

2.3.2 Zabezpečování, financování a poskytování veřejných služeb obcemi v České republice

Veřejné služby **zabezpečují** různé organizace, organizační složky státu, kraje či obce nebo jimi zřízena právnická osoba, která je kompetentní k zabezpečení určené veřejné služby. Ti pak odpovídají za to, že veřejná služba bude poskytnuta v daném rozsahu a kvalitě.

Veřejné služby může zajišťovat sama obec, kraj, stát či Evropská unie. O tom, kdo konkrétně bude veřejnou službu zajišťovat, rozhoduje volený orgán. Při rozhodování by tento orgán měl brát v úvahu hospodárnost vynakládání finančních prostředků z veřejného rozpočtu a užitek pro občana. (Peková, 2008)

Dle Provazníkové (2009) mohou územně samosprávné celky zajišťovat veřejné služby následujícími formami:

- **komunální organizace**, kde řadíme odbory krajských či obecních úřadů, organizační složky, příspěvkové nebo neziskové organizace (zřízené obcí či krajem),

- **obchodní společnosti**, kde má územní celek majetkový podíl,
- **neziskové organizace** založené jinými subjekty,
- **spolupráce mezi obcemi** (krají) se realizuje buď na základě smlouvy nebo založením právnické osoby dvěma nebo více obcemi,
- **dobrovolné svazky obcí**, které prosazují společné zájmy obcí,
- **spolupráce s obcemi jiných států**.

Financování veřejných služeb je třeba řešit individuálně pro jednotlivé druhy veřejných služeb. Jako zdroje financování můžeme uvést nadnárodní rozpočty, státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí, platby od spotřebitelů služeb, dary a jiné zdroje. Financování veřejných služeb můžeme rozdělit na:

- **Veřejné financování**, kdy zdrojem financí jsou pouze veřejné finance. V případě veřejného financování jsou poskytovatelem veřejných služeb buď organizace veřejného sektoru nebo ziskové či neziskové organizace soukromého sektoru.
- **Smišené financování**, kdy na nákladech z poskytované veřejné služby se podílí i zadavatel i dodavatel.
- **Soukromé financování**, kdy náklady na provoz veřejné služby nese pouze soukromý subjekt.

Mezi **poskytovatele** veřejných služeb můžeme zařadit subjekty soukromého ziskového sektoru (společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, podnikající fyzické osoby), subjekty soukromého neziskového sektoru (fundace, nadační fondy, církve a náboženské společnosti, spolky a ústavy, obecně prospěšné společnosti) i veřejného neziskového sektoru (centrální orgány vlády, krajské a obecní úřady, příspěvkové organizace a organizační složky státu, krajů či obcí), sektor domácností.

Většina veřejných služeb je zajišťována státní správou a krají, jen část výkonu státní správy přenesl stát na obce, a to především na obce s rozšířenou působností, kterých je 205, a které vykonávají státní správu v rámci svého správního obvodu. Pro celý správní obvod ORP vydávají občanské průkazy a cestovní doklady, řidičské průkazy, živnostenská oprávnění, zajišťují sociálněprávní ochranu dětí. Pro některé obce ze svého správního obvodu ORP vykonávají funkci matričního nebo stavebního úřadu. Každá obec pak vykonává samosprávnou činnost a zabezpečuje veřejné služby pro území své obce.

Ve třetí kapitole provedeme analýzu těchto veřejných služeb v Hlučíně a Kravařích.

3 Analýza veřejných služeb ve městech Hlučín a Kravaře

V této kapitole se budeme zabývat vybranými městy, a to městy Hlučín a Kravaře, které jsou zároveň obcemi s rozšířenou působností. Tedy vykonávají pro správní obvod ORP činnosti v tzv. přenesené působnosti a pro území svého města vykonávají činnosti v samostatné působnosti (viz podkapitola 2.2). Popíšeme orgány těchto měst, organizační strukturu městských úřadů (MěÚ) a provedeme analýzu veřejných služeb z hlediska odborů MěÚ. Služby budou analyzovány podle tří kritérií, a to **zřizování** služby, **financování** služby a **poskytování** služby. Data a informace na léta 2015, 2016 a 2017 byly získány z interních materiálů měst Hlučín a Kravaře.

3.1 Město Hlučín

Město bylo založeno králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1256. Nachází se v Moravskoslezském kraji, v okrese Opava. Leží na spojnici mezi městy Ostrava a Opava. Má dvě městské části, Bobrovníky a Darkovičky. V současné době žije v tomto městě přibližně 14 000 obyvatel. Od roku 2003 je Hlučín obcí s rozšířenou působností a jeho správní obvod zahrnuje 15 obcí.

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Hlučín se nachází obce s matričním úřadem – Dolní Benešov, Ludgeřovice, Hlučín a Píšť a obce se stavebním úřadem – Dolní Benešov, Ludgeřovice a Hlučín (na Obr. 3.1 a 3.2 jsou tyto obce vypsány zelenou barvou). Tyto obce spravují agendu matriky a stavebního úřadu nejen pro svou obec, ale i pro některé další obce. Na Obr. 3.1 je modrou barvou vyznačen správní obvod Hlučina jako obce s matričním úřadem.

Obrázek 3.1 Obce s matričním úřadem a správní obvod obce s matričním úřadem – Hlučín

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 3.2 je modře vyznačen správní obvod obce Hlučina jako obce se stavebním úřadem a zeleně vypsány obce se stavebním úřadem.

Obrázek 3.2 Obce se stavebním úřadem a správní obvod obce se stavebním úřadem - Hlučín

Zdroj: vlastní zpracování

Obce Dolní Benešov a Ludgeřovice jsou obcemi s matričním a stavebním úřadem, tedy obce s pověřeným obecním úřadem. Agendu matriky a stavebního úřadu vykonává obec Dolní Benešov pro obce Bohuslavice a Závada a obec Ludgeřovice pro obec Markvartovice a Šilheřovice. Dále se v tomto správním obvodu nachází obec s matričním úřadem, a to obec Píšť, která vykonává agendu matriky pro obec Bělá. Zvláštností u obce Bělá je, že agendu stavebního úřadu pro tuto obec spravuje obec Bolatice, která náleží do jiného správního obvodu, a to správního obvodu obce s rozšířenou působností Kravaře. Pro ostatní obce správního obvodu – Hlučín, Dobroslavice, Děhylov, Kozmice, Darkovice, Hať a Vřesina, vykonává agendu matriky a stavebního úřadu město Hlučín. Všechny ostatní služby státní správy zajišťované obcí s rozšířenou působností, vykonává město Hlučín pro všechny obce svého správního obvodu (Obr. 3.3).

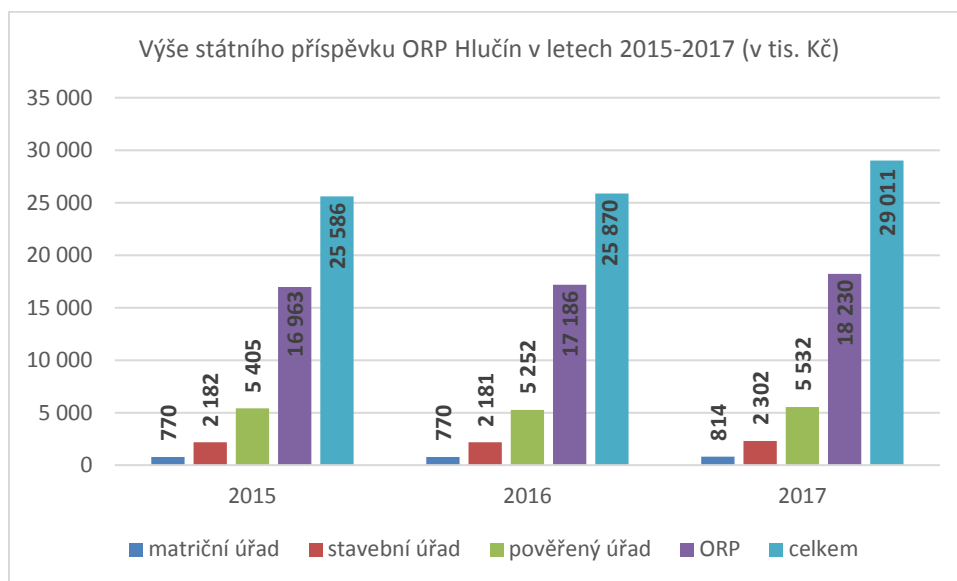
Obrázek 3.3 Správní obvod ORP Hlučín

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11288/17829608/8109adm16.png/e30f8a47-8f78-4fa8-b38f-64353f34c54e?version=1.1&t=1483084932457>

Na výkon přenesené působnosti dostávají obce s rozšířenou působností státní příspěvek. Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů (zejména mzdové a provozní výdaje) spojených s výkonem státní správy.

Graf 3.1 Výše státního příspěvku ORP Hlučín (v tis. Kč)

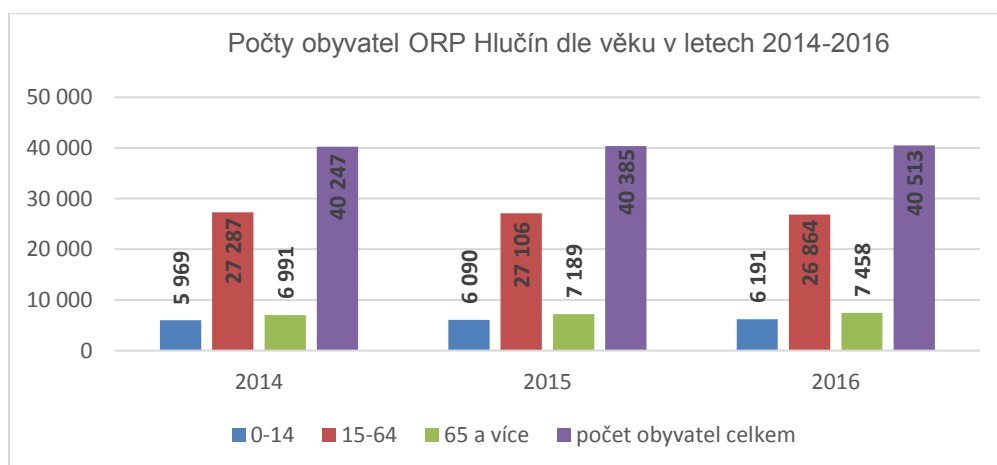
Zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>, vlastní zpracování

Z grafu 3.1 je patrné, že celková výše státního příspěvku pro ORP Hlučín se v letech 2015 a 2016 pohybovala okolo 25,5 mil. Kč, v roce 2017 vzrostla na 29 mil. Kč.

Demografie správního obvodu ORP Hlučín

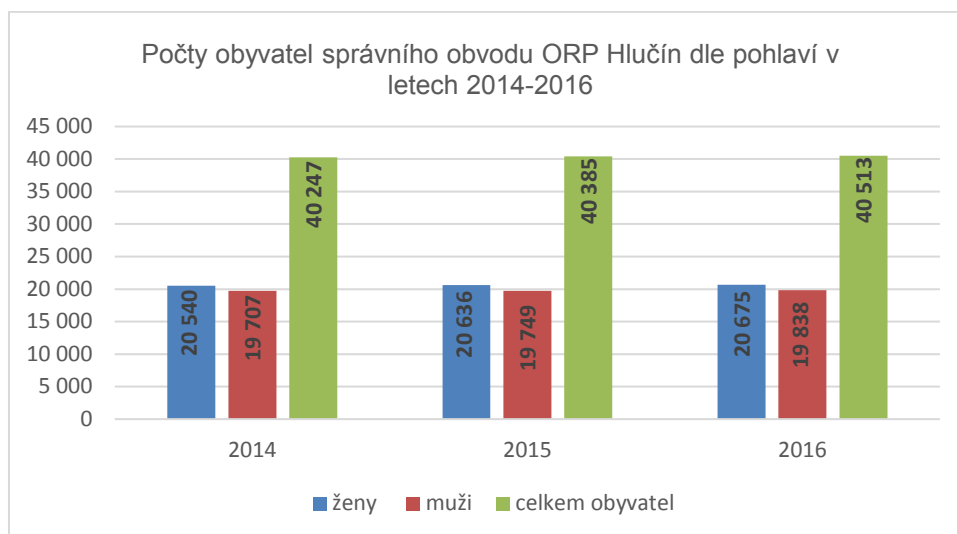
Správní obvod má přibližně 40 000 obyvatel, z nichž je 52 % mužů a 48 % žen. Dle věkové struktury je ve správním obvodu 15 % dětí ve věku 0 až 14 let, 67 % obyvatel ve věku 15 až 64 let a 18 % seniorů nad 65 let.

Graf 3.2 Počet obyvatel dle věkové struktury správního obvodu Hlučín (v ks)

Zdroj: online <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=65&uroven=50&w=>, vlastní úprava

Graf 3.3 Počet obyvatel dle pohlaví správního obvodu Hlučín (v ks)

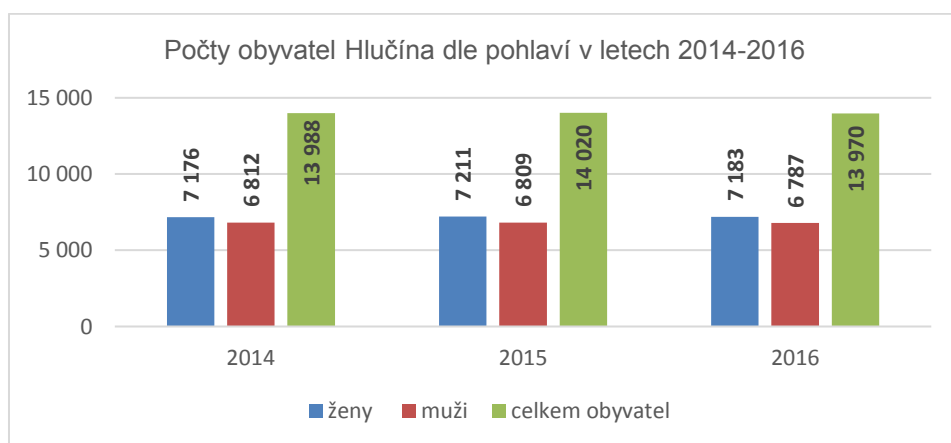
Zdroj: online <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=65&uroven=50&w=,> vlastní úprava

Z grafů 3.2 a 3.3 je patrné, že počet obyvatel správního obvodu se ve sledovaném období jen velmi mírně navyšuje.

Samospráva města pro období 2014-2018.

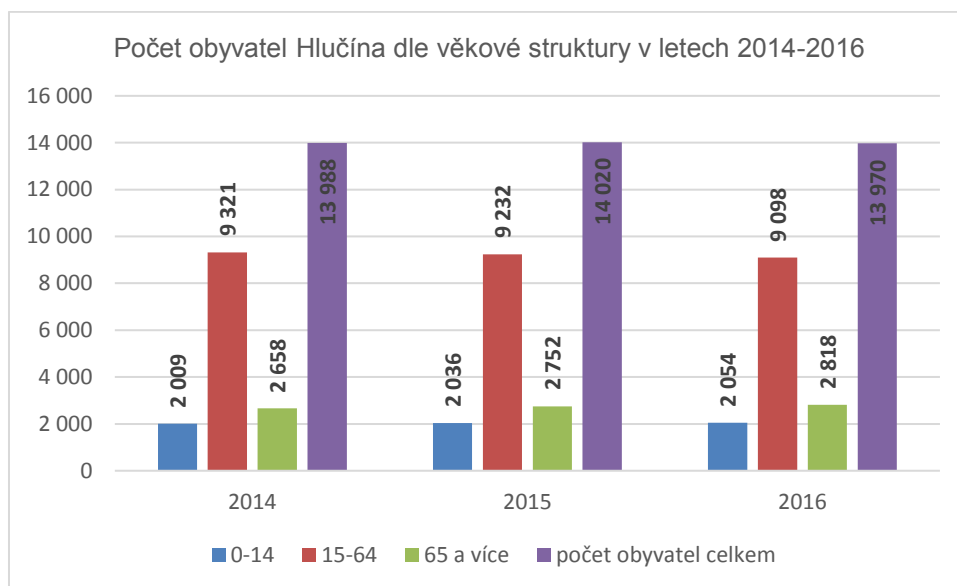
Níže popisována samospráva je pouze pro území města Hlučín, nikoli pro správní obvod ORP. Všechny obce správního obvodu ORP vykonávají svou samosprávnou činnost. Hlučín tuto samosprávnou činnost vykonává pro 14 000 obyvatel, z nichž je 51 % žen a 49 % mužů. Co se týče věkové struktury 66 % občanů je ve věku 15-64 let, následuje skupina občanů ve věku více než 65 let a nejmenší skupinou jsou děti do 15 let věku (viz graf 3.4 a 3.5).

Graf 3.4 Počty obyvatel Hlučina dle pohlaví (v ks)

Zdroj: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=,> vlastní úprava

Graf 3.5 Počet obyvatel Hlučína dle věkové struktury (v ks)

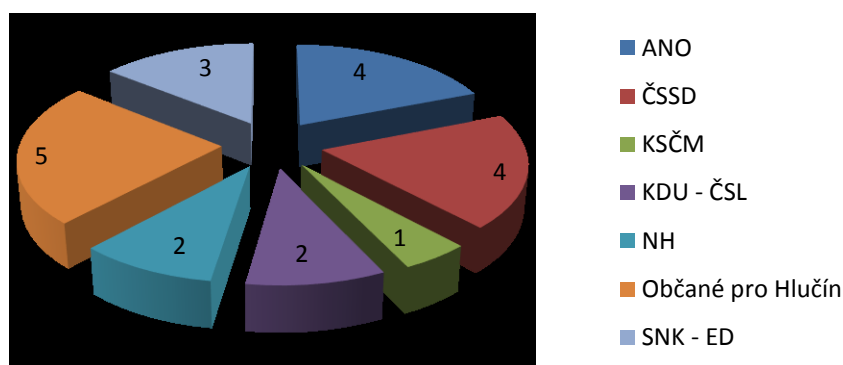

Zdroj: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_af=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=, vlastní úprava

Starostou města je Mgr. Pavel Paschek (Občané pro Hlučín), místostarostkou je paní Blanka Kotrlová (ANO).

Zastupitelstvo města je složeno z 21 členů v tomto politickém zastoupení (viz graf 3.6)

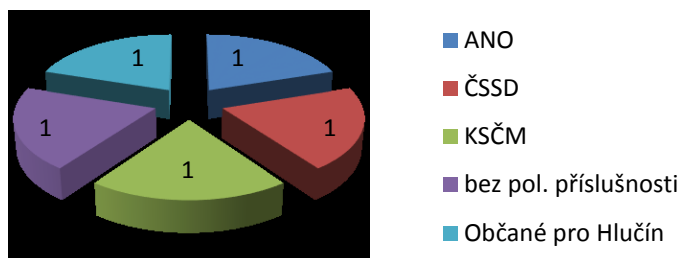
Graf 3.6 Počet členů zastupitelstva města Hlučín dle politických stran

Zdroj: online <http://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/zastupitelstvo-mesta-hlucina/zastupitelstvo-mesta-hlucina.html>, vlastní úprava

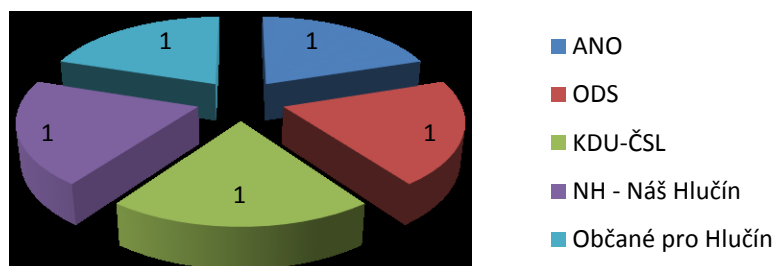
Zastupitelstvo města Hlučína zřizuje výbory. Jak už jsme zmínili v druhé kapitole, mezi povinné výbory patří výbor kontrolní a výbor finanční. Politické složení těchto výborů je zakresleno v grafu 3.7 a 3.8.

Graf 3.7 Složení kontrolního výboru města Hlučín dle politických stran

Zdroj: online <https://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/slozeni-vyboru-a-komisi.html>, vlastní úprava

Graf 3.8 Složení finančního výboru města Hlučín dle politických stran

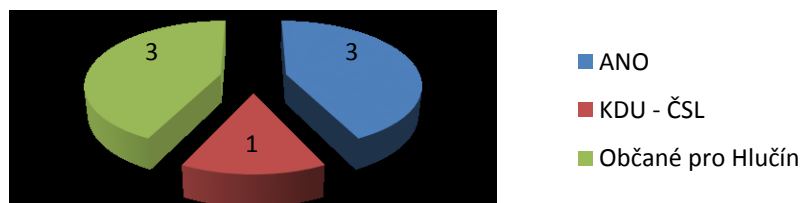

Zdroj: online <https://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/slozeni-vyboru-a-komisi.html>, vlastní úprava

Mezi výbory města Hlučína řadíme také osadní výbor Bobrovníky, osadní výbor Darkovičky, osadní výbor Rovniny, osadní výbor sídliště OKD.

Dalším orgánem města je **rada města**. Radu města je sedmičlenná a má toto politické zastoupení (viz graf 3.9).

Graf 3.9 Počet členů rady města Hlučín dle politických stran

Zdroj: online <http://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/rada-mesta-hlucina/rada-mesta-hlucina.html>, vlastní úprava

Rada města Hlučína zřizuje komise. Jedná se o komisi dopravní, komisi výstavby a rozvoje města, komisi pro tělovýchovu, sport a volný čas mládeže, komisi pro regeneraci městské památkové zóny, komisi pro zaměstnání a podporu podnikání, komisi kulturní, pro školství a vzdělávání a komisi sociální.

V kontrolním výboru jsou zastoupeny dvě z pěti politických stran, jejichž kandidáti jsou zároveň i v radě města. V rámci kontrolní činnosti je žádoucí, aby byl tento výbor zastupován kandidáty z jiných politických stran než těch zastoupených v radě města.

Zvláštními orgány města jsou povodňová komise a komise pro sociálně – právní ochranu dětí.

Městský úřad (dále jen „MěÚ“) tvoří starosta, místostarostka, tajemnice MěÚ a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Plní úkoly v samostatné i přenesené působnosti.

MěÚ se vnitřně člení na odbory, oddělení a interní audit (dále jen „útvary“), které zřídila pro jednotlivé úseky jeho činnosti rada města. Organizační schéma MěÚ Hlučín je v příloze č. 1.

Útvary městského úřadu Hlučín.

Interní audit vykonává kontrolu se zaměřením na hospodaření s veřejnými prostředky, zajišťuje provádění interního auditu a plnění povinností vyplývajících z právních předpisů. Dále vykonává následnou veřejnosprávní kontrolu u příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je město a u městské policie, zejména z hlediska hospodaření s majetkem a finančními prostředky, z hlediska dodržování zákonů a ostatních předpisů a plnění usnesení orgánů města. Útvar má 1 zaměstnance. Přenesenou působnost nevykonává.

Odbor vnitřních věcí zabezpečuje činnosti sekretariátu starosty, místostarostky a tajemnice. Odbor se člení na úsek sekretariátu starosty, úsek sekretariátu místostarosty a tajemníka, úsek metodiky a předpisů, úsek podatelny, úsek Czech POINT, úsek personální a platový, úsek krizového řízení, požární ochrany a BOZP, úsek hospodářský, úsek řidičů, úsek úklidu. Odbor má celkem 21 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 4,5 zaměstnanců.

Odbor informatiky zabezpečuje správu informačních a komunikačních technologií. Pečuje o rozvoj a obnovu hardwaru, softwaru, počítačové sítě, telefonních linek, implementuje egovernment na městském úřadě. Odbor se člení na úsek správy sítě, úsek správy informačního systému, úsek geografického informačního systému. Odbor má 4 zaměstnance. Přenesenou působnost nevykonává.

Odbor právní zabezpečuje pro odbory městského úřadu právní konzultaci při plnění jejich úkolů v oblasti samosprávy a státní správy. Zpracovává právní předpisy města, připomínkuje smlouvy a vyjadřuje se k zásadním vnitřním směrnicím městského úřadu. Zastupuje město v soudních řízeních na základě pověření či plné moci. Odbor se člení na úsek právní, úsek přestupky, úsek pohledávky. Odbor má celkem 5 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonávají 3 zaměstnanci.

Odbor správních agend zabezpečuje výkon státní správy na úseku matriky, občanských průkazů, cestovních dokladů, evidence obyvatel a živnostenského úřadu. Zajišťuje výkon státní správy vyplývající z práva volebního a ze zákona o místním referendu, ochranu utajovaných informací. Odbor se člení na úsek matrika, úsek evidence obyvatel, úsek občanských průkazů a cestovních dokladů, úsek živnostenský úřad. Odbor má celkem 12 zaměstnanců, kteří všichni vykonávají přenesenou působnost.

Odbor financí zabezpečuje práce na vyhotovení návrhu rozpočtu a jeho úprav, sleduje a vyhodnocuje jeho čerpání a plnění, zabezpečuje činnosti spojené s financováním města, příspěvkových organizací a městské policie (evidence a úhrada veškerých plateb). Odbor se člení na úsek rozpočtu, úsek finanční účtárna, úsek poplatky, úsek pokladna. Odbor má celkem 8 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 1,5 zaměstnanec.

Odbor výstavby vykonává státní správu na úseku územního plánování a stavebního řádu. Zabývá se vytvářením programu obnovy a rozvoje města. Odbor se člení na úsek stavební řád, oddělení strategií a plánování (to se dále člení na úsek územního plánování, úsek památkové péče), oddělení silničního hospodářství. Odbor má celkem 11 zaměstnanců. Všichni vykonávají pouze přenesenou působnost.

Odbor rozvoje vykonává samostatnou a přenesenou působnost v oblasti regionálního rozvoje. Podílí se na zajištění rozvoje sportu, kulturního a společenského života a dalších volnočasových aktivit ve městě. Zajišťuje úkoly v oblasti školství. Odbor se člení na úsek regionálního rozvoje a úsek školství, kultury a sportu. Odbor má celkem 5 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 1,5 zaměstnanec.

Odbor investic usměrňuje a řídí výstavby na území města, financované z rozpočtu města, z dotací a úvěrů města. Provádí správu budov, bytů, staveb, místních a účelových komunikací, chodníků, dopravních značek, veřejného osvětlení, hřišť, drobných sportovišť, městského mobiliáře, a dalšího majetku, který má ve správě. Přenesenou působnost nevykonává. Odbor

se člení na úsek investiční výstavby, opravy a údržby kulturních památek, úsek technické správy domů a bytů, úsek hospodaření s byty a nájemného, úsek údržby, úsek správy kulturních domů. Odbor má celkem 10 zaměstnanců. Přenesenou působnost nevykonává.

Odbor městského majetku zabezpečuje úkoly týkající se zajišťování správy nemovitého majetku města. Odbor se dále člení na úsek správy nemovitého majetku, úsek evidence nemovitostí, má celkem 5 zaměstnanců. Přenesenou působnost nevykonává.

Odbor životního prostředí a komunálních služeb je odborem pro oblast ochrany a tvorby životního prostředí, zejména ochranu ovzduší, odpady, ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu, rybářství, myslivosti, lesnictví a vodohospodářství. Odbor se člení na úsek vodohospodářský, úsek odpadů a ochrany ovzduší, úsek ochrany zemědělského půdního fondu, úsek ochrany přírody a krajiny, úsek myslivosti, lesnictví, rybářství, úsek válečných hrobů, úsek péče o zvířata, úsek komunálních odpadů, úsek komunálních služeb. Odbor má celkem 9 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 8 zaměstnanců.

Odbor sociálních věcí zabezpečuje činnosti v oblasti sociální péče, sociální prevence a sociálně-právní ochrany dětí. Odbor se člení na úsek sociálně-právní ochrany dětí, úsek sociální péče a sociální prevence. Odbor má celkem 12 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 11 zaměstnanců.

Odbor dopravy zabezpečuje činnosti v oblasti veřejné osobní dopravy na území obvodu města a v oblasti bezpečnosti silničního provozu ve městě. Odbor se člení na úsek bezpečnosti dopravy, úsek registru silničních vozidel, úsek registru řidičských oprávnění, úsek dopravních přestupků, úsek dopravní úřad. Odbor má celkem 12 zaměstnanců, kteří všichni vykonávají přenesenou povinnost.

Městská policie Hlučín byla zřízena v rámci samostatné působnosti města Hlučína v roce 1992. Je orgánem obce, který plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plní také další úkoly podle zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Městská policie má 15 strážníků.

Město Hlučín zřizuje příspěvkové organizace města. Jsou to Muzeum Hlučínska, Sport a kultura Hlučín, Dětská rehabilitace, Dům dětí a mládeže Hlučín, Mateřská škola Hlučín, Severní, Mateřská škola Hlučín, Cihelní, Základní škola Hlučín, Hornická, Základní škola Hlučín, Rovniny, Základní škola dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, Základní a mateřská škola

Hlučín – Darkovičky, Základní a mateřská škola Hlučín – Bobrovníky, Domov pod Vinnou horou.

Město založilo i obchodní společnosti, v nichž má město 100 % obchodní podíl. Starosta, jako pověřená osoba, zajišťuje přenos informací mezi obchodními společnostmi založenými městem a sleduje tyto obchodní společnosti. Jsou to obchodní společnosti TS Hlučín s.r.o., Vodovody a kanalizace Hlučín, s.r.o., Teplo Hlučín, spol. s r.o..

Příspěvkové organizace a obchodní společnosti města poskytují veřejné služby v rámci samostatné působnosti města. Mezi další poskytovatele veřejných služeb patří zaměstnanci jednotlivých odborů MěÚ. V níže uvedené Tabulce 3.1 jsou uvedeny počty zaměstnanců jednotlivých odborů a rozdělení dle výkonu samosprávy a státní správy. Celkový počet zaměstnanců v roce 2017 byl 113, z toho samostatnou působnost vykonávalo 49,5 zaměstnanců a přenesenou působnost 63,5 zaměstnance. Počty zaměstnanců jsou vyjádřeny v počtech pracovních úvazků (1 zaměstnanec = 1 osmihodinový pracovní úvazek).

Tabulka 3.1 Počet zaměstnanců (úvazků) MěÚ Hlučín

Odbor	výkon samosprávy	výkon státní správy	celkem zaměstnanců
odbor vnitřních věcí	16,5	4,5	21
odbor městského majetku	5	0	5
odbor financí	6,5	1,5	8
odbor informatiky	4	0	4
odbor právní	2	3	5
odbor správních agend	0	12	12
odbor výstavby	0	11	11
odbor rozvoje	3,5	1,5	5
odbor investic	10	0	10
odbor životního prostředí a kom. služeb	1	8	9
odbor sociálních věcí	1	10	11
odbor dopravy	0	12	12

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

3.1.1 Analýza veřejných služeb města Hlučín v samostatné působnosti

Analýzu veřejných služeb provedeme z hlediska odborů MěÚ Hlučín. Služby budou analyzovány podle tří kritérií, a to zřizování služby, financování služby a poskytování služby. Data a informace na léta 2015, 2016 a 2017 byly získány z interních materiálů MěÚ Hlučina.

Obrázek 3.4 Analýza služeb odboru vnitřních věcí

Odbor vnitřních věcí

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Město je zřizovatelem tří jednotek sboru dobrovolných hasičů. V Hlučíně působí jednotka sboru dobrovolných hasičů II. kategorie, v Bobrovníkách a Darkovičkách jsou to jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie V.. Výdaje na tuto službu se pohybují okolo 1 mil. Kč a mají vzrůstající charakter (viz Obr.3.4).

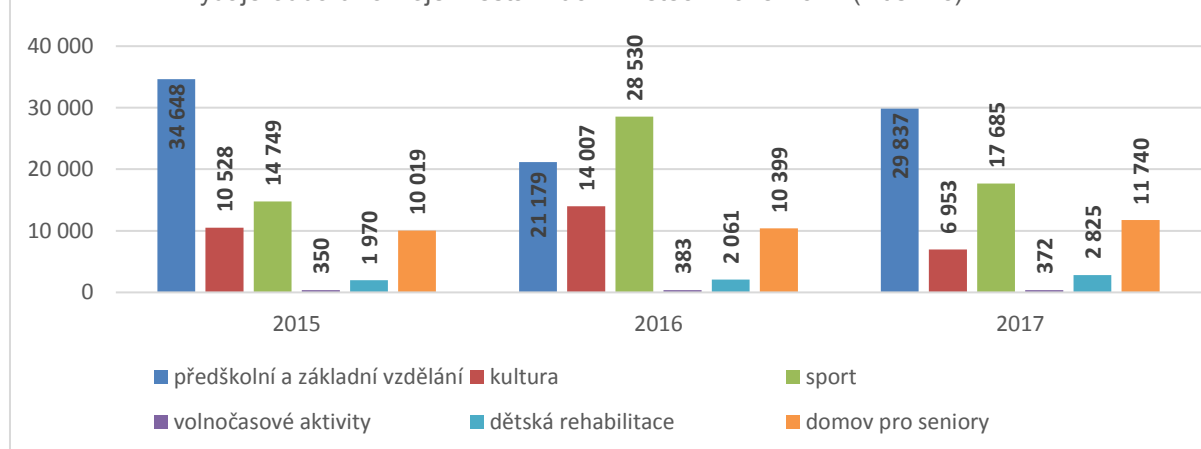
Odbor rozvoje financuje především školská zařízení, sport, kulturu a domov pro seniory. Všechny tyto služby poskytuje prostřednictvím příspěvkových organizací zřízených městem. Nevyšší výdaje odboru jsou výdaje na předškolní a základní vzdělání a sport (viz Obr. 3.5).

Obrázek 3.5 Analýza služeb odboru rozvoje

Odbor rozvoje

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
základní školství a předškolní zařízení	město	místní rozpočet, krajský rozpočet, státní rozpočet, dotace EU	ZŠ Hlučín, Hornická, příspěvková organizace
			ZŠ Hlučín, Rovniny, příspěvková organizace
			ZŠ dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, příspěvková organizace
			ZŠ a MŠ Hlučín – Darkovičky, příspěvková organizace
			ZŠ a MŠ Hlučín – Bobrovniky, příspěvková organizace
			Mateřská škola Hlučín, Severní, příspěvková organizace
			Mateřská škola Hlučín, Cihelní, příspěvková organizace
muzeum	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Muzeum Hlučínska, příspěvková organizace
městská knihovna			
informační centrum			
kulturní dům	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Sport a kultura, příspěvková organizace
sportovně-rekreační areál			
autocamp			
sportovní hala	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Dům dětí a mládeže Hlučín, příspěvková organizace
volnočasové aktivity pro děti, mládež i dospělé			
zdravotnická zařízení			
domov pro seniory	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Domov pod Vinnou horou, příspěvková organizace

Výdaje odboru rozvoje města Hlučín v letech 2015-2017 (v tis. Kč)

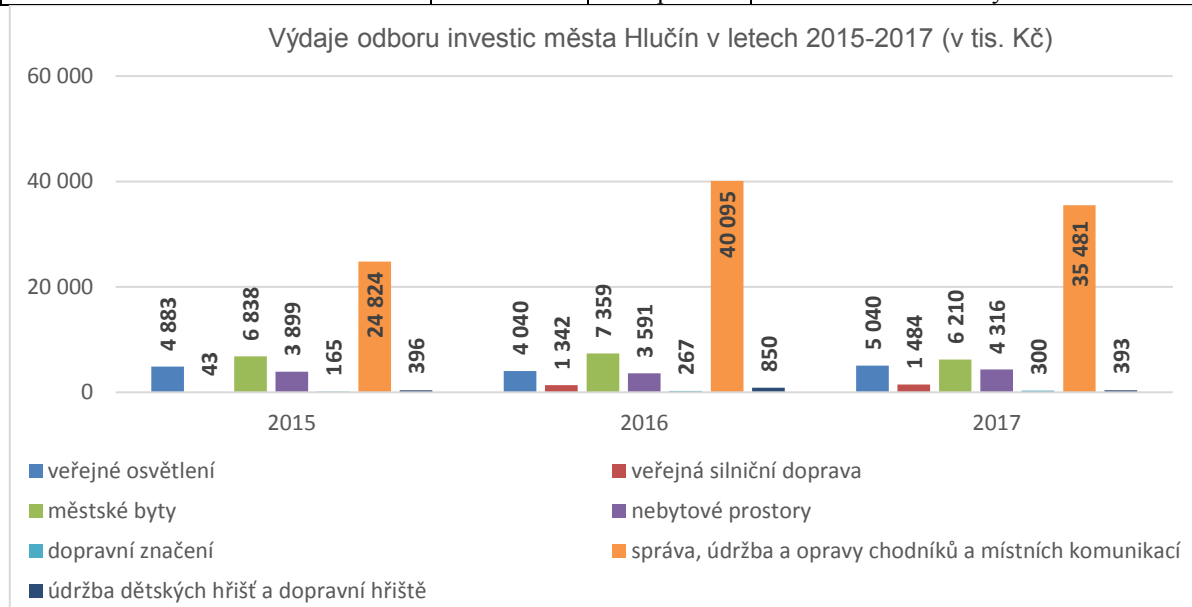

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Obrázek 3.6 Analýza odboru investic

Odbor investic

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
veřejná silniční doprava	město	místní rozpočet	odbor investic
městské byty	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	odbor investic
nebytové prostory	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	odbor investic
veřejné osvětlení	město	místní rozpočet, státní rozpočet	Technické služby Hlučín s.r.o.
správa parkovišť			
dopravní značení			
údržba a opravy chodníků a místních komunikací			
údržba dětských hřišť a dopravní hřiště			

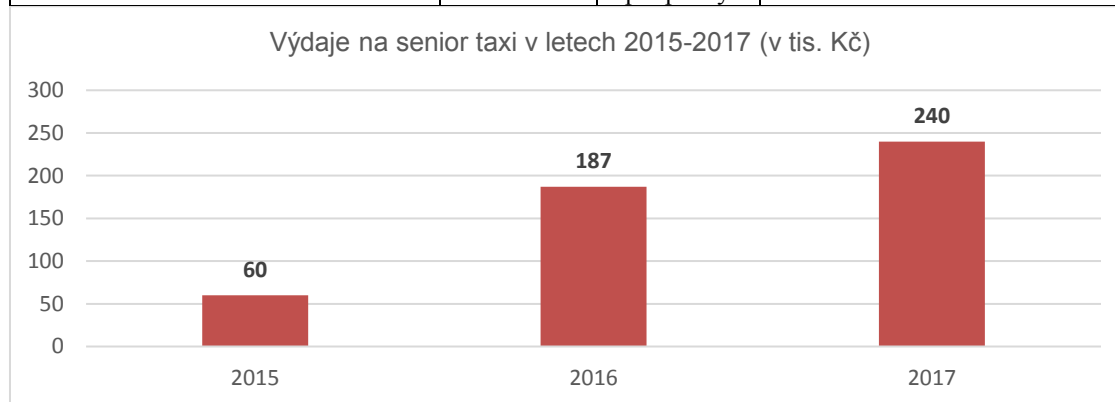
Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

V oblasti odboru investic vynakládá město největší peněžní prostředky na budování, údržbu a opravy silnic a chodníků, parkovišť a cyklostezek. Tyto výdaje tvoří téměř 70 % z celkových výdajů (viz Obr. 3.6).

Obrázek 3.7 Analýza služeb odboru sociálních služeb

Odbor sociálních služeb

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
senior taxi	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	soukromý sektor

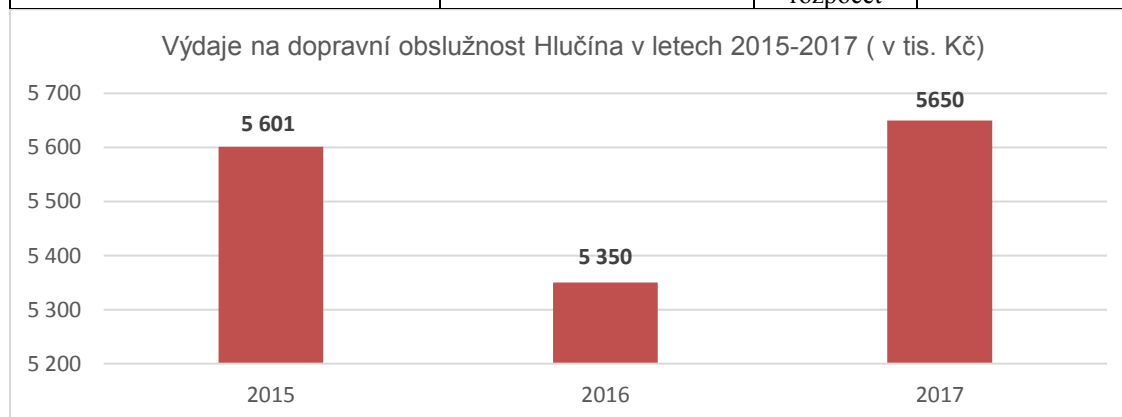

Senior taxi dopravuje občany Hlučína starší 70 let na vybraná místa za zvýhodněnou cenu 15 Kč, a to v pracovní dny od 6 do 15 hodin z místa jejich bydliště na náměstí, k poště, poliklinice, k jiným lékařům v Hlučíně, k Domovu pod Vinnou horou a ke hřbitovům. Částka z rozpočtu města na tuto službu se každoročně zvyšuje (viz Obr. 3.7).

Obrázek 3.8 Analýza služeb odboru dopravy

Odbor dopravy

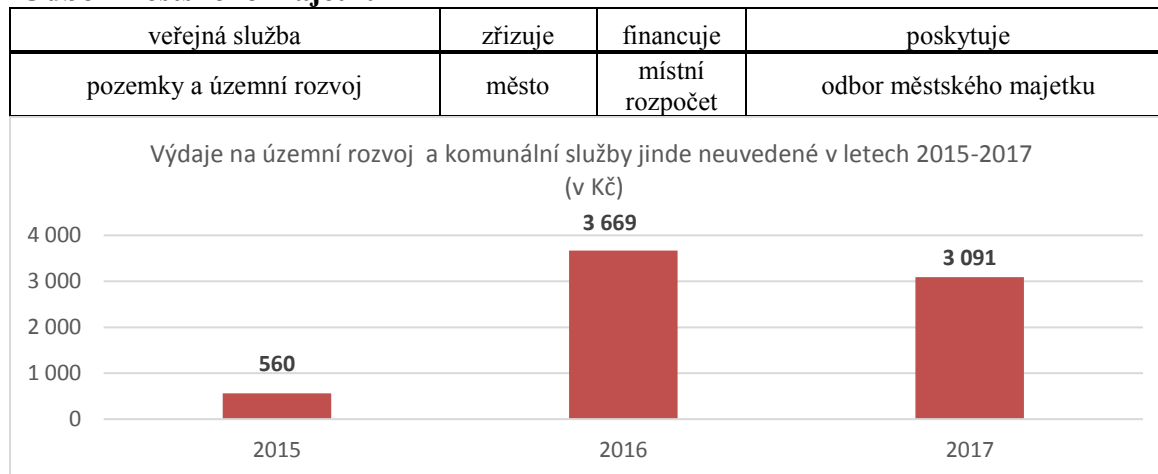
veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
dopravní obsluhnost	město	místní rozpočet	dopravci

Na dopravní obsluhnost přispívá město Hlučín z místního rozpočtu okolo 5,5 mil. Kč soukromým dopravcům (viz Obr. 3.8).

Obrázek 3.9 Analýza služeb odboru městského majetku

Odbor městského majetku

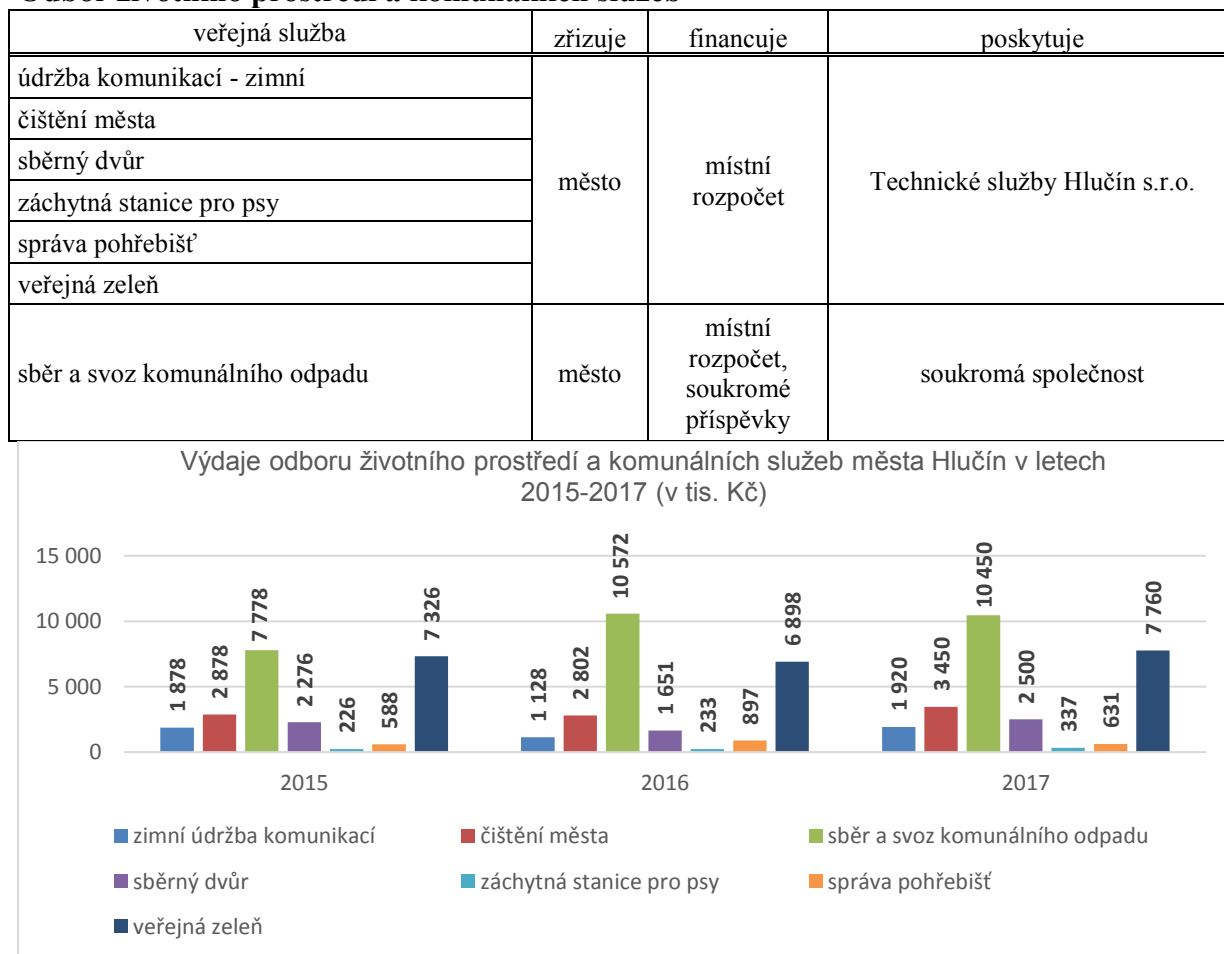

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Služby a výdaje odboru městského majetku souvisí s pozemky města (viz Obr. 3.9).

Obrázek 3.10 Analýza služeb odboru životního prostředí a komunálních služeb

Odbor životního prostředí a komunálních služeb

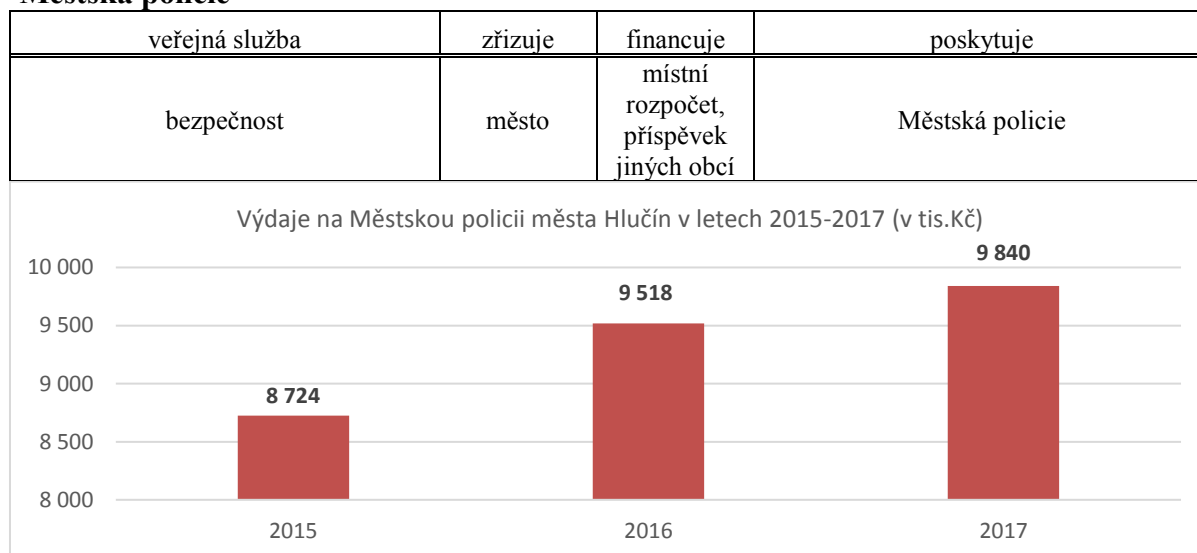

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Výdaje okolo 10 mil. Kč na sběr a svoz komunálního odpadu představují největší část výdajů odboru životního prostředí a komunálních služeb města. Druhou a třetí největší částí výdajů tvoří výdaje na veřejnou zeleň a čištění města (viz Obr. 3.10).

Obrázek 3.11 Analýza Městské policie

Městská policie

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Městská policie Hlučín má v současné době 15 strážníků. Na základě uzavřených veřejnoprávních smluv se město Hlučín zavazuje vykonávat určený rozsah úkolů, stanovených zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, na území obce, která obecní policii nemá zřízenou. Městská policie Hlučín tedy poskytuje služby obcím Hať, Šilheřovice, Kozmice, Darkovice, Ludgeřovice a Markvartovice. Z Obr. 3.11 je patrné, že náklady na tuto službu každoročně narůstají.

3.1.2 Analýza veřejných služeb města Hlučín v přenesené působnosti

Výkon státní správy v tzv. přenesené působnosti vždy zřizuje stát a je financován místním rozpočtem z příspěvku státu. Poskytují ho jednotlivé odbory městských úřadů. V Hlučíně vykonávají odbory MěÚ přenesenou působnost takto:

Odbor vnitřních věcí vykonává přenesenou působnost v počtu 4,5 zaměstnanců.

- Plnění povinností vyplývajících z branného zákona. Odbor dle povinností z branného zákona spolupracuje s krajskými vojenskými velitelstvími při vedení vojenské evidence.

- Plnění povinností vyplývajících z krizového zákona. Jednou z povinností dle tohoto zákona je, že starosta zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP pro území správního obvodu ORP.
- Plnění povinností vyplývajících ze zákona o záchranném integrovaném systému. MěÚ Hlučín zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.
- Vykonává funkci opatrovníka ve správním řízení. Výkon funkce opatrovníka, přiznává obcím s rozšířenou působností v § 17 odst. 1 zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.
- Provozuje kontaktní místa Czech POINT. Na pracovištích Czech POINTu získávají lidé veškeré údaje, opisy a výpisy, které jsou vedeny v centrálních veřejných evidencích a registrech.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor právní vykonává přenesenou působnost v počtu 3 zaměstnanců.

- Zabezpečování agendy přestupků s výjimkou přestupků, k jejichž projednání je příslušný jiný odbor.
- Zpracovávání posudků pro účely trestního řízení, ve věci žádosti o vystavení zbrojního pasu a ve věci stanovení vyživovací povinnosti soudem.
- Projednává přestupky ve věcech veřejného pořádku, přestupky proti občanskému soužití, přestupky proti majetku dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ostatní přestupky ve věcech, které městský úřad spravuje a jejichž projednávání nebylo svěřeno jiným odborům.

Odbor správních agend vykonává přenesenou působnost v počtu 12 zaměstnanců.

- Vykonává státní správu na úseku matriky. Vyřizuje žádosti o uzavření manželství, žádosti pro církevní sňatky, vydávají oddací listy, rodné listy, úmrtní listy, určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, změny jména a příjmení, zápisy do matričních knih apod. Vede matriční knihy pro svůj správní obvod.
- Zabezpečuje státní správu na úseku evidence obyvatel.
- Vede agendu občanských průkazů a cestovních dokladů.
- Zabezpečuje činnost živnostenského úřadu. Je provozovatelem živnostenského rejstříku.

- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor výstavby vykonává přenesenou působnost v počtu 11 zaměstnanců.

- Vykonává funkci silničního správního úřadu a státní dozor pro silnice II. a III. třídy. Dle zákona 13/1997 Sb, o pozemních komunikacích povoluje zřízení přejezdu na neveřejné účelové komunikaci. Uplatňuje stanovisko k územním plánům z hlediska řešení místních a účelových komunikací.
- Vykonává funkci speciálního stavebního úřadu pro silnice II. a III. třídy, místní komunikace.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor životního prostředí a komunálních služeb vykonává přenesenou působnost v počtu 8 zaměstnanců.

- Zabezpečuje činnost na úseku vodohospodářském. Vydává povolení k nakládání s vodami, vydává stavební povolení a kolaudaci k vodním dílům, stanovuje ochranná pásma vodních zdrojů.
- Zabezpečuje činnost na úseku myslivosti, lesnictví a rybářství. Rozhoduje o pozemku, zda je určený k plnění funkce lesa, o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa. Vede rejstřík honebních společenstev. Vydává a odebírá rybářské lístky.
- Zabezpečuje činnost na úseku komunálních odpadů, uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady, vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor sociálních věcí vykonává přenesenou působnost v počtu 10 zaměstnanců.

- Vykonává sociálně-právní ochranu dětí. Řídí se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Zajišťuje úkony v oblasti náhradní rodinné péče.

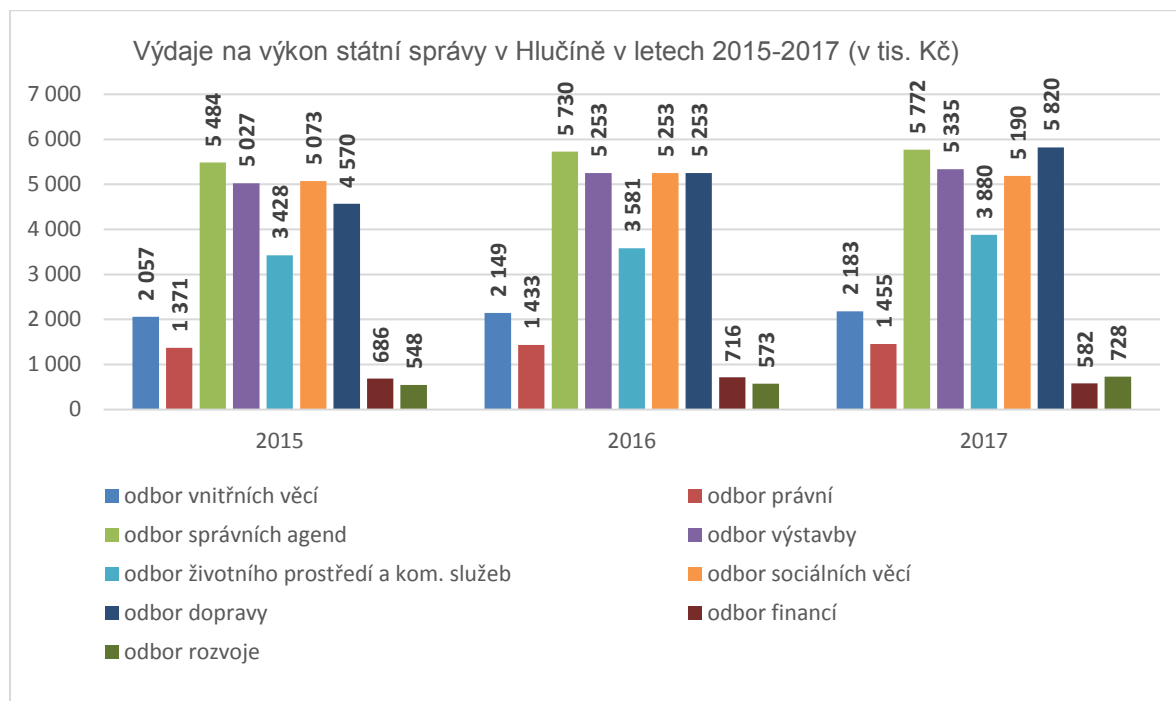
Odbor dopravy vykonává přenesenou působnost v počtu 12 zaměstnanců.

- Provádí evidenci a výdej řidičských oprávnění.
- Vede registr řidičů.

Zaměstnanci MěÚ Hlučín, kteří vykonávají státní správu, tvoří 56,5 % všech zaměstnanců MěÚ.

Celkové výdaje (mzdové a provozní) na výkon státní správy Hlučina byly v roce 2015 – 28,270 mil. Kč, v roce 2016 – 29,980 mil. Kč a v roce 2017 – 30,940 mil. Kč. Z uvedených hodnot vyplývá, že příspěvek státu na výkon státní správy je pro Hlučín nedostačující.

Graf 3.10 Výdaje na výkon státní správy v Hlučíně v letech 2015-2017 (v tis. Kč)

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Z grafu 3.10 je patrné, že největší výdaje pro výkon přenesené působnosti mají odbory správních agend, dopravy, sociálních věcí a výstavby. Nejnižší výdaje mají odbor financí a odbor rozvoje, které vykonávají přenesenou působnost jen v malé míře.

3.1.3 Ostatní veřejné služby v Hlučíně

Ve městě najdeme mnoho ostatních veřejných služeb, které nemůžeme přiřadit k odborům MěÚ. Tyto služby zřizuje stát, kraj nebo soukromý sektor. Na Obr. 3.12 jsou uvedeny služby, které zřizuje stát nebo kraj. Služeb zřizovaných soukromým sektorem je ve městě mnoho, v této práci je nebudeme uvádět.

Obrázek 3.12 Analýza ostatních služeb města Hlučín

Ostatní služby

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
požární ochrana	kraj	krajský rozpočet	Hasičský záchranný sbor ČR
středoškolské vzdělávání	kraj	krajský rozpočet, státní rozpočet	Gymnázium J. Kainara
			Odborné učiliště a Praktická škola, příspěvková organizace
umělecká škola	kraj	krajský rozpočet, soukromé příspěvky	ZUŠ J. Vejvanovského Hlučín, příspěvková organizace
speciální škola	kraj	krajský rozpočet, státní rozpočet	Základní škola Hlučín, Gen. Svobody, příspěvková organizace
zdravotnické služby	soukromý sektor	zdravotní pojišťovny, soukromý sektor	Poliklinika Hlučín s.r.o.
	kraj	krajský rozpočet, zdravotní pojišťovny	Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje
	soukromý sektor	zdravotní pojišťovny, soukromý sektor	ordinace lékařů
sociální služby	římsko-katolická církev	státní, krajský i místní rozpočet	Charita Hlučín
	kraj	krajský rozpočet, soukromé příspěvky	Fontána, příspěvková organizace
	stát	státní rozpočet	Pobočka Úřadu práce
obrana a bezpečnost	stát	státní rozpočet	Obvodní oddělení Policie ČR Hlučín
poštovní služby	stát	státní rozpočet, soukromé příspěvky	Česká pošta Hlučín, s.p.

Zdroj: vlastní informace, vlastní úprava

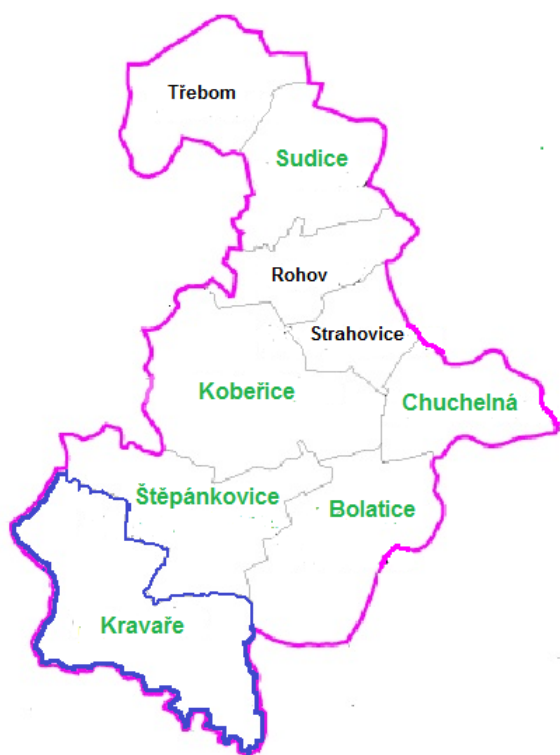
3.2 Město Kravaře

První písemné zmínky o tomto městě pochází z roku 1224. Nachází se v Moravskoslezském kraji, v okrese Opava. Má dvě městské části, Kouty a Dvořisko. V současné době žije

v tomto městě téměř 6 700 obyvatel. Od roku 2003 jsou Kravaře obcí s rozšířenou působností a jeho správní obvod zahrnuje 9 obcí.

Stejně jako ve správním obvodu města Hlučína i ve správním obvodu města Kravaře se nachází obce s matričním úřadem, které spravují agendu matriky buď jen pro svou obec, nebo i pro některé další obce. Na obrázku 3.13 jsou zelenou barvou vypsány obce s matričním úřadem a modrou barvou vyznačen správní obvod matriky města Kravaře.

Obrázek 3.13 Obce s matričním úřadem a správní obvod obce s matričním úřadem – Kravaře

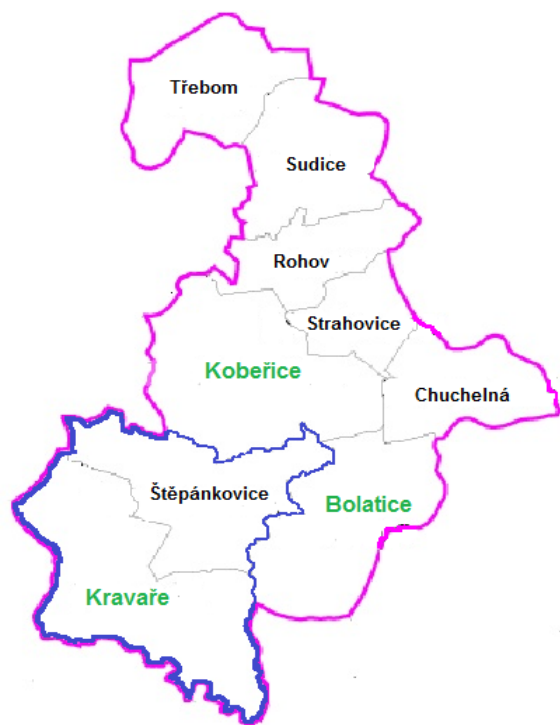
Zdroj: internetová mapa, vlastní úprava

Odlišnost od správního obvodu Hlučína je, že ve správním obvodu Kravaře je více obcí s matričním úřadem, které tuto agendu vykonávají jen pro svou obec. Jsou to obce Bolatice, Koberžice, Kravaře a Štěpánkovice. Obec Chuchelná pak agendu matriky vykonává pro svou obec a dále pro obec Strahovice. Obec Sudice pak spravuje matriku pro svou obec a pro obce Rohov a Třebom.

Dále se v tomto správním obvodu nachází obce se stavebním úřadem, a to obec Bolatice, která vykonává agendu stavebního úřadu pro svou obec a obce Chuchelná a Strahovice. Pro obce Koberžice, Sudice, Rohov a Třebom plní funkci stavebního úřadu obec Koberžice. Město Kravaře je správcem agendy stavebního úřadu pro svou obec a obec Štěpánkovice. Na

obrázku 3.14 jsou zelenou barvou vypsány obce se stavebním úřadem a modrou barvou vyznačen správní obvod obce se stavebním úřadem – Kravař.

Obrázek 3.14 Obce se stavebním úřadem a správní obvod obce se stavebním úřadem – Kravaře

Zdroj: internetová mapa, vlastní úprava

Všechny ostatní služby zajišťované obcí s rozšířenou působností, vykonává město Kravaře pro všechny obce svého správního obvodu. Správní obvod obce s rozšířenou působností Kravaře je na Obr. 3.15.

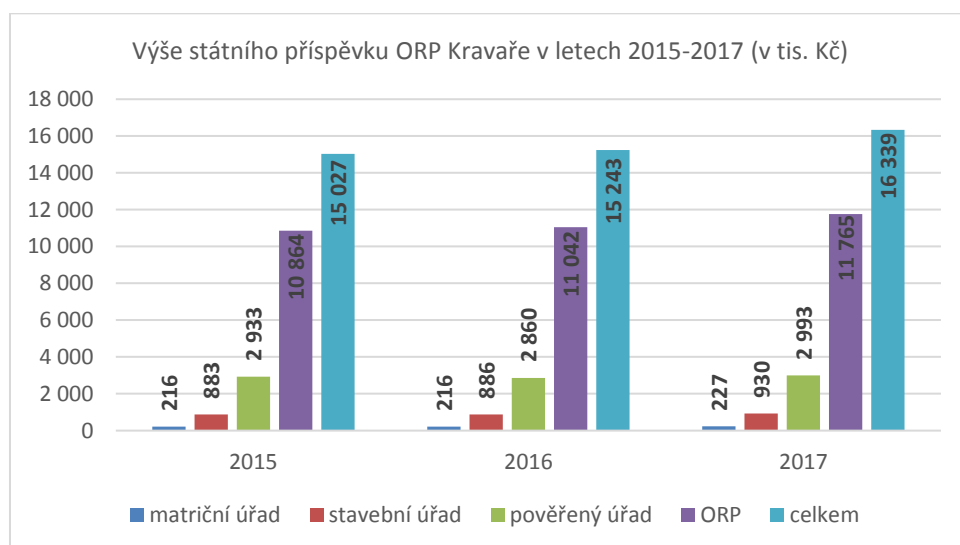
Obrázek 3.15 Správní obvod ORP Kravaře

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11288/17829636/8113adm16.png/b7157bd5-0ae6-45b1-9f1b-8dfcae607a56?version=1.1&t=1483084950341>

Na výkon přenesené působnosti dostávají obce s rozšířenou působností státní příspěvek. Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů (zejména mzdové a provozní výdaje) spojených s výkonem státní správy (viz graf 3.11).

Graf 3.11 Příspěvek na výkon státní správy ORP Kravaře (v tis. Kč)

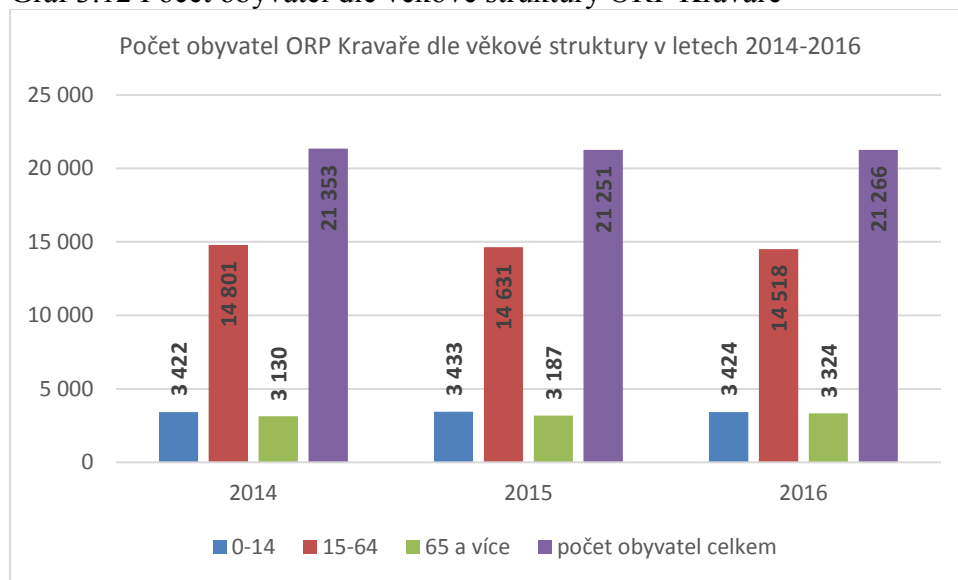

Zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

Demografie správního obvodu ORP Kravaře

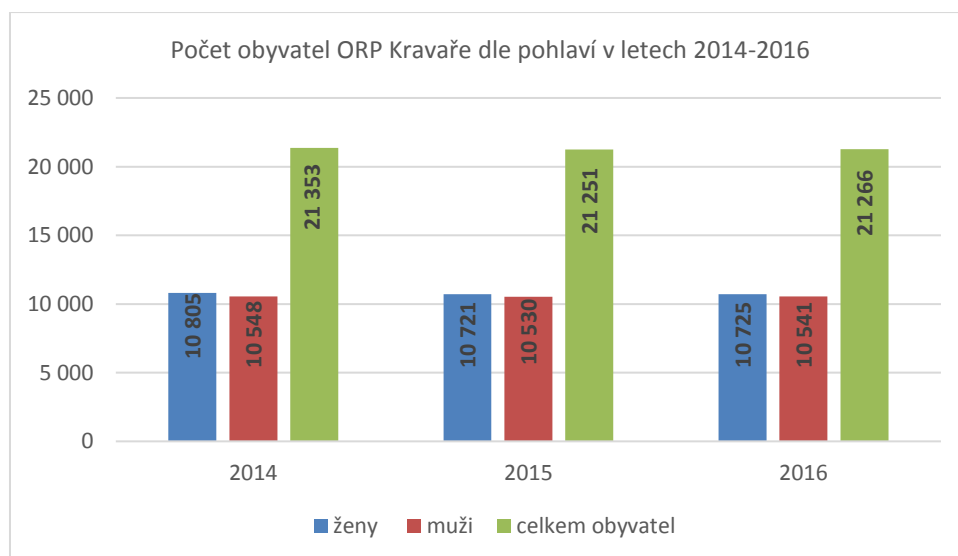
Správní obvod má přibližně 21 000 obyvatel, z nichž je 50 % mužů a 50 % žen. Dle věkové struktury je ve správním obvodu 16 % dětí ve věku 0 až 14 let, 69 % obyvatel ve věku 15 až 64 let a 15 % seniorů nad 65 let (viz graf 3.12 a 3.13).

Graf 3.12 Počet obyvatel dle věkové struktury ORP Kravaře

Zdroj: online <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=65&uroven=50&w=>, vlastní úprava

Graf 3.13 Počet obyvatel dle pohlaví správního obvodu Kravaře

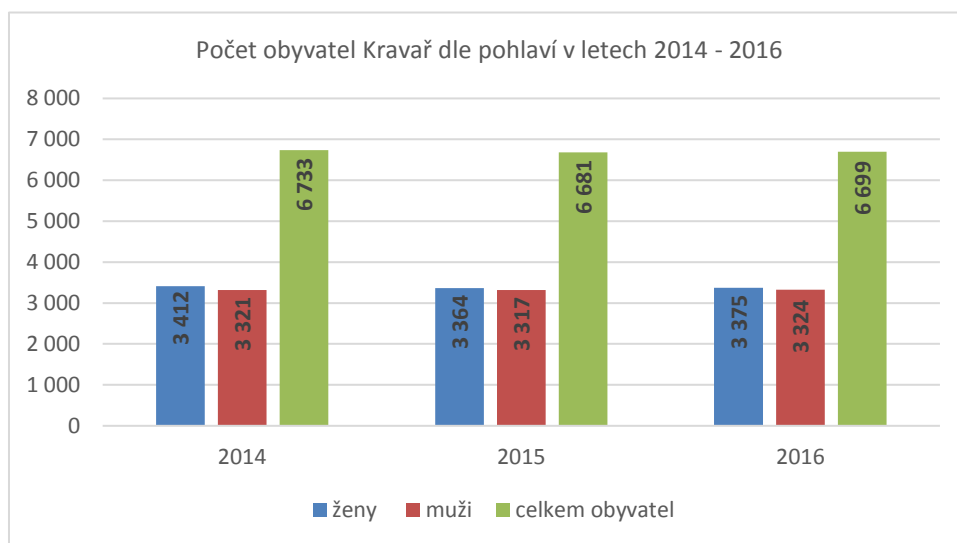

Zdroj: online <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=65&uroven=50&w=>, vlastní úprava

Samospráva města pro období 2014-2018.

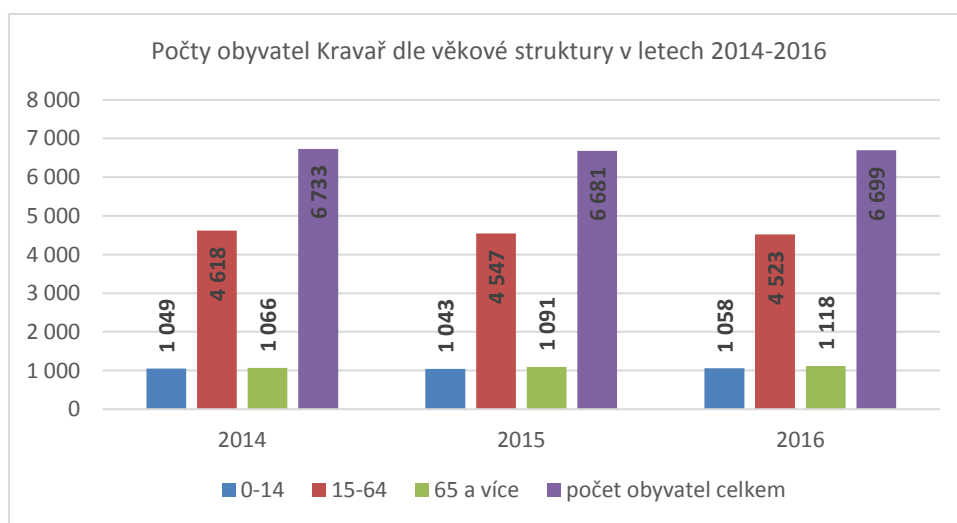
Níže popisována samospráva je pouze pro město Kravaře, nikoli pro správní obvod ORP. Všechny obce správního obvodu ORP vykonávají svou samosprávnou činnost. Kravaře tuto samosprávnou činnost vykonávají pro téměř 7 000 obyvatel, z nichž je polovina mužů a polovina žen. Co se týče věkové struktury, pak 68 % občanů je ve věku 15-64 let, skupina dětí do 15 let a seniorů nad 65 let tvoří každá 16 % občanů Kravař (viz graf 3.14 a 3.15).

Graf 3.14 Počet obyvatel Kravař dle pohlaví (v ks)

Zdroj: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>, vlastní úprava

Graf 3.15 Počty obyvatel Kravař dle věkové struktury (v ks)

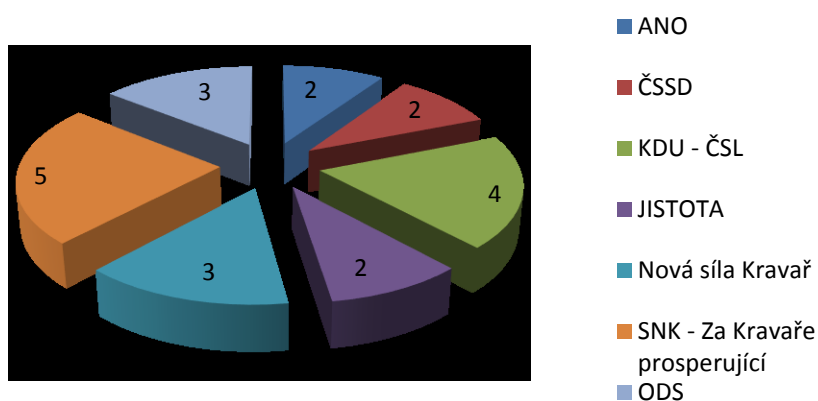

Zdroj: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>, vlastní úprava

Starostkou města je Mgr. Monika Brzesková (SNK – Za Kravaře prosperující), 1. místostarostou je Ing. Petr Muczka (KDU-ČSL), 2. místostarostou je Ing. Andreas Hahn (ODS).

Zastupitelstvo města je nejvyšším orgánem města v oblasti jeho samostatné působnosti. Skládá se z 21 členů, občanů města, zvolených v přímých volbách, v tomto politickém zastoupení (viz graf 3.16)

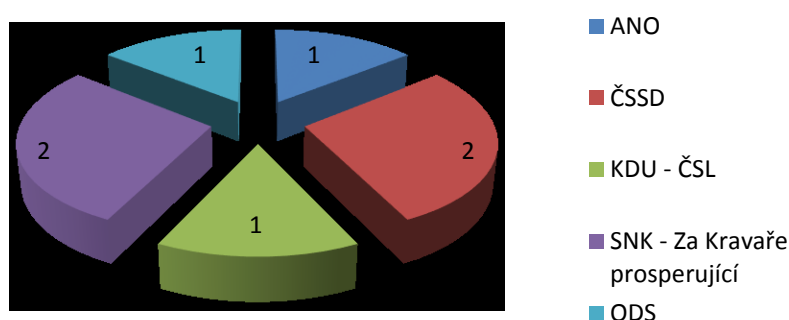
Graf 3.16 Počet členů zastupitelstva města Kravaře dle politických stran

Zdroj: online <http://www.kravare.cz/obcan/zastupitelstvo-mesta/slozeni-zastupitelstva/>

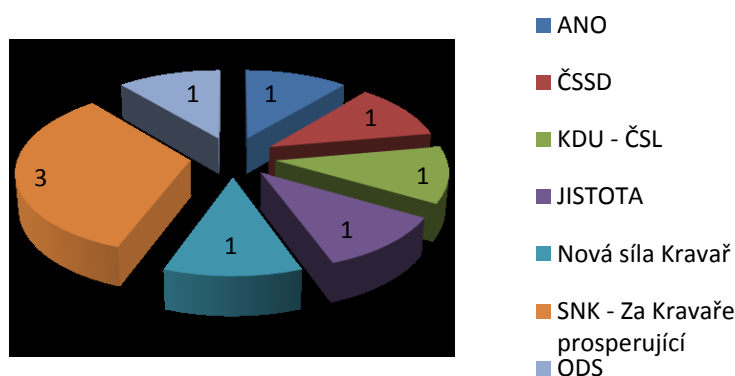
Zastupitelstvo města Kravaře zřizuje povinně výbory, a to výbor kontrolní, výbor finanční. Jelikož na územní města žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje zastupitelstvo také výbor pro národnostní menšiny. Politické složení výboru kontrolního a finančního můžeme vidět na grafu 3.17 a 3.18.

Graf 3.17 Složení kontrolního výboru města Kravaře dle politických stran

Zdroj: online <http://www.kravare.cz/obcan/zastupitelstvo-mesta/vybory-zastupitelstva/>, vlastní úprava

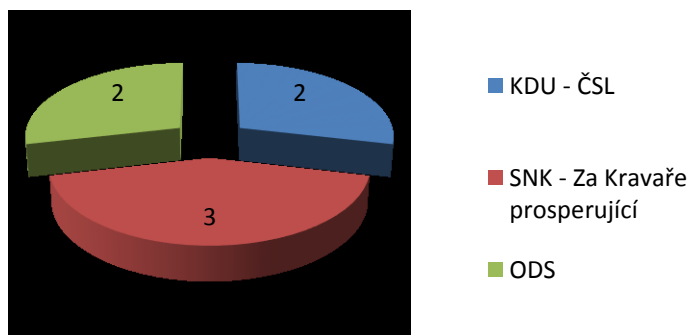
Graf 3.18 Složení finančního výboru města Kravaře dle politických stran

Zdroj: online <http://www.kravare.cz/obcan/zastupitelstvo-mesta/vybory-zastupitelstva/>, vlastní úprava

Dalším orgánem města je **rada města**, která je výkonným orgánem pouze v oblasti samostatné působnosti města. Jedinou výjimkou je oprávnění vydávat nařízení na úseku výkonu státní správy, pokud je k jejich vydání obec zmocněna v zákonech. Rada města Kravaře je sedmičlenná a má toto politické zastoupení (viz graf 3.19).

Graf 3.19 Počet členů rady města Kravaře dle politických stran

Zdroj: online <http://www.kravare.cz/obcan/rada-mesta/slozeni-rady-mesta/>, vlastní úprava

Rada města Kravaře zřizuje komise. Je to komise pro občanské náležitosti, komise prevence kriminality a bezpečnostně dopravní, komise státní památkové péče.

Mezi **zvláštní orgány města** patří povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňová komise města Kravaře, bezpečnostní rada města Kravaře, krizový štáb města Kravaře, komise pro sociálně – právní ochranu dětí.

Městský úřad (dále jen „MěÚ“) tvoří starostka, 2 místostarostové, tajemník MěÚ a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Plní úkoly v samostatné i přenesené působnosti.

MěÚ se vnitřně člení na odbory, oddělení a kancelář úřadu (dále jen „útvary“), které zřídila pro jednotlivé úseky jeho činnosti rada města. Organizační schéma MěÚ Kravaře je v příloze č. 2.

Útvary městského úřadu Kravaře

Kancelář úřadu zabezpečuje činnosti týkající se informování obyvatel, poskytuje informace o členění a umístění odborů a oddělení v budovách MěÚ Kravaře. Provádí veškeré administrativní práce spojené se zaměstnaneckou agendou. Útvar se dále člení na úsek organizační (tento úsek se dále člení na úsek činnosti sekretariátu starostky, místostarostů a tajemníka, úsek podatelny, spisovny vč. archivace, úsek informace a podatelna), úsek právní, úsek krizového řízení, obrany státu, BOZP A PO, úsek péče o válečné hroby, úsek regionálního rozvoje a dotací, úsek personální, vzdělávání a mezd, úsek infocentra, propagace města a cestovního ruchu. Útvar má celkem 13 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonávají 2 zaměstnanci.

Odbor financí provádí finanční vypořádání se státním rozpočtem na daný rok. Odbor se člení na úsek účetnictví, úsek daní a poplatků, úsek pokladny, úsek školství a financování škol, úsek rozpočtu. Odbor má celkem 5 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 0,5 zaměstnanec.

Odbor místního hospodářství a investiční výstavby zabezpečuje správu, údržbu a opravy místních komunikací a chodníků a cyklostezky, bytového hospodářství a městských budov, nemovitých věcí ve vlastnictví města, zajišťuje zimní údržbu místních komunikací a chodníků, zajišťuje údržbu veřejné zeleně, veřejných prostranství. Zajišťuje veškeré záležitosti týkající se komunálního odpadu. Odbor se člení na oddělení komunálních služeb a správy ČOV (toto oddělení se dále člení na úsek správy ČOV a veřejné kanalizace, úsek komunálních služeb, úsek údržby, oprav a úklidu městských budov), úsek správy nemovitého majetku, úsek investiční výstavby, úsek odpadového hospodářství, služeb bytového hospodářství a inventarizace majetku města Kravaře, úsek dopravy, úsek veřejných zakázek, dohledu nad správou majetku ve vlastnictví města. Odbor má 7 zaměstnanců a 26 zaměstnanců města. Přenesenou působnost nevykonává.

Odbor vnitřních věcí a obecní živnostenský úřad zabezpečuje úkoly s přípravou, průběhem a provedením voleb a místního referenda. Odbor se člení na oddělení obecní živnostenský úřad (toto se dále člení na úsek registrace a evidence podnikatelů, úsek kontroly podnikatelů, úsek evidence zemědělského podnikatele, úsek CzechPOINT), úsek právní agendy a legislativy, úsek matriky a pohřebnictví, úsek evidence obyvatel a voleb, úsek občanských průkazů a cestovních dokladů, úsek přestupků, úsek ztrát a nálezů. Odbor má celkem 7 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 6 zaměstnanců.

Odbor výstavby, územního plánování a životního prostředí je odborem MěÚ s rozšířenou působností a plní úkoly v samostatné i přenesené působnosti. Odbor se člení na úsek životního prostředí, úsek výstavby, úsek územního plánování, úsek památkové péče. Odbor má celkem 10 zaměstnanců. Všichni vykonávají přenesenou působnost.

Odbor sociálních věcí zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob, poskytuje sociální poradenství. Člení se na úsek sociálně – právní ochrany dětí, úsek péče o občany. Projednává některé přestupky v 1. stupni. Odbor má celkem 6 zaměstnanců. Přenesenou působnost vykonává 5,5 zaměstnanců.

Oddělení informatiky zabezpečuje v rámci stanovených finančních prostředků obnovu a technický rozvoj Informačních a komunikačních technologií. Provádí instalaci, servis a opravy informačních a komunikačních technologií. Zajišťuje tvorbu a aktualizaci internetových stránek města. Oddělení má celkem 3 zaměstnance. Přenesenou působnost vykonává 0,25 zaměstnance.

Odbor dopravy plní své úkoly především v přenesené působnosti. Odbor se člení na úsek registru motorových vozidel a řidičských oprávnění, úsek speciálního stavebního úřadu a silničního hospodářství a silniční dopravy, úsek přestupků. Odbor má celkem 7 zaměstnanců. Všichni vykonávají přenesenou působnost.

Oddělení kultury zabezpečuje úlohy v oblasti kulturní a prezentace města. Základní činnosti je zajištění kulturních a společenských akcí, vydávání místního tisku, zajištění služeb a provozu knihovny a zámku. Člení se na úsek kultury, úsek knihovny, úsek správy a údržby zámku a knihovny. Oddělení má 4 zaměstnance a 2 zaměstnance města. Přenesenou působnost nevykonávají.

Městská policie Kravaře byla zřízena zastupitelstvem města obecně závaznou vyhláškou ze dne 6. května 1993. Slouží k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci

působnosti města. Jejím řízením je pověřena starostka města. Městská policie Kravaře má 4 zaměstnance.

Město Kravaře zřizuje příspěvkové organizace města. Jsou to Buly aréna – Aquapark Kravaře, Domov pro seniory sv. Hedviky-Kravaře, Základní škola Kravaře, Základní škola Kravaře-Kouty, Centrum volného času Kravaře, Mateřská škola Kravaře, Petra z Kravař, Mateřská škola Kravaře-Kouty, Základní umělecká škola Ivo Žídka.

Město zřizuje jednu organizační složku a tou je jednotka sboru dobrovolných hasičů Kravaře.

Příspěvkové organizace města poskytují veřejné služby v rámci samostatné působnosti města. Mezi další poskytovatele veřejných služeb patří zaměstnanci jednotlivých odborů MěÚ. Počty zaměstnanců jsou vyjádřeny v počtech pracovních úvazků (1 zaměstnanec = 1 osmihodinový pracovní úvazek).

Tabulka 3.2 Počet zaměstnanců (úvazků) MěÚ Kravaře

Odbor	výkon samosprávy	výkon státní správy	celkem zaměstnanců
kancelář úřadu	11	2	13
odbor vnitřních věcí a živnostenský úřad	1	6	7
odbor financí	4,5	0,5	5
odbor místního hospodářství a investiční výstavby	7	0	7
odbor výstavby, územního plánování a životního prostředí	0	10	10
odbor sociálních věcí	0,5	5,5	6
odbor dopravy	0	7	7
oddělení informatiky	2,75	0,25	3
oddělení kultury	4	0	4

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

V Tabulce 3.2 jsou uvedeny počty zaměstnanců jednotlivých odborů a rozdělení dle výkonu samosprávy a státní správy. Celkový počet zaměstnanců v roce 2017 byl 62, z toho samostatnou působnost vykonávalo 30,75 zaměstnanců a přenesenou působnost 31,25 zaměstnanců.

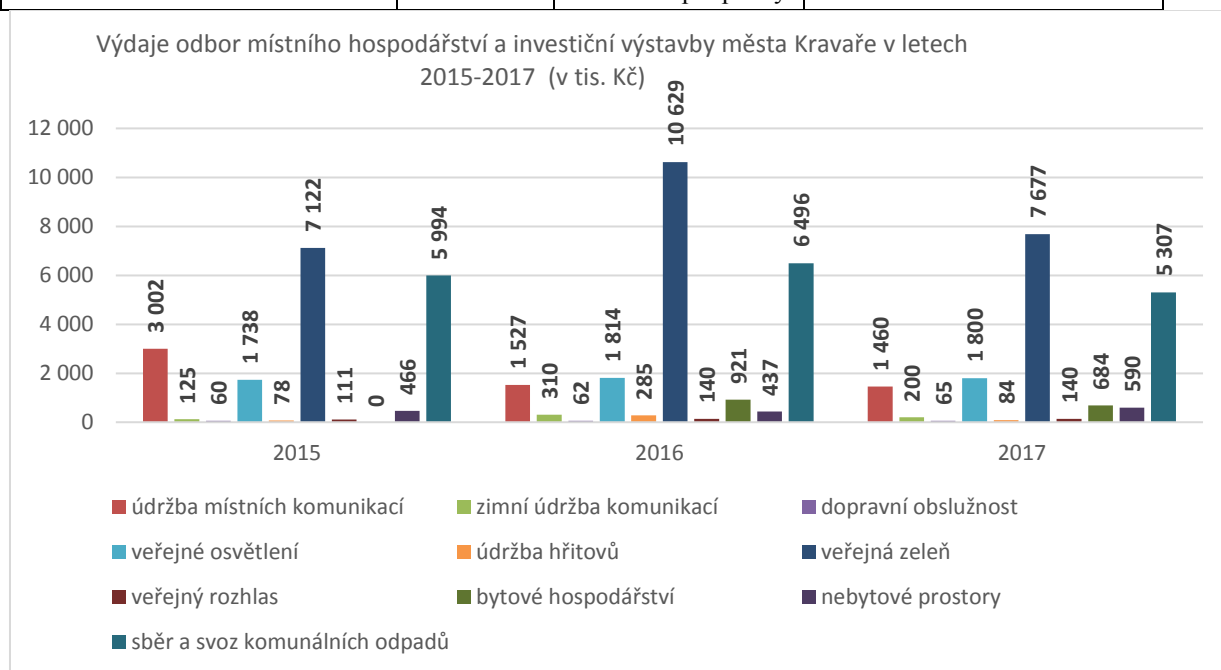
3.2.1 Analýza veřejných služeb města Kravaře v samostatné působnosti

Analýzu veřejných služeb provedeme z hlediska odborů MěÚ Kravaře. Služby budou analyzovány podle tří kritérií, a to zřizování služby, financování služby a poskytování služby. Data a informace na léta 2015, 2016 a 2017 byly získány z interních materiálů MěÚ Kravaře.

Obrázek 3.16 Analýza služeb odboru místního hospodářství a investiční výstavby

Odbor místního hospodářství a investiční výstavby

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
údržba místních komunikací	město	místní rozpočet	odbor místního hospodářství a investiční výstavby
zimní údržba místních komunikací			
dopravní obslužnost			
veřejné osvětlení			
údržba hřbitovů			
veřejná zeleň			
veřejný rozhlas			
bytové hospodářství	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	odbor místního hospodářství a investiční výstavby
nebytové prostory			
sběr a svoz komunálních odpadů	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	soukromý sektor

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

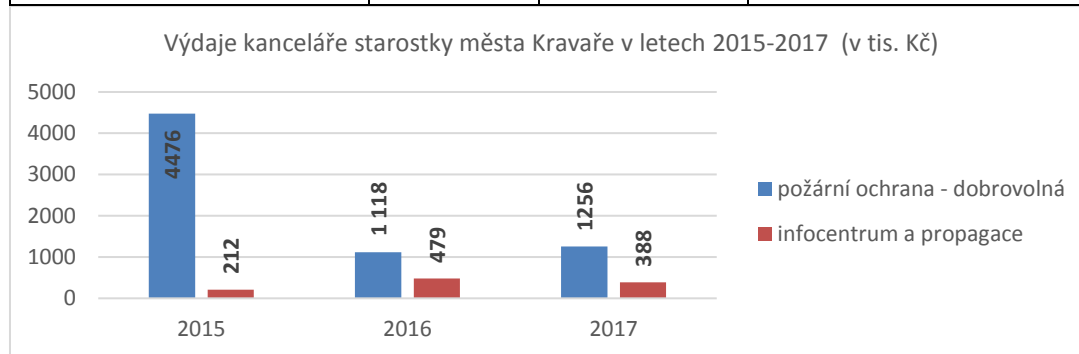
Odbor místního hospodářství a investiční výstavby poskytuje velké množství veřejných služeb (viz Obr. 3.16). Největší část výdajů odboru místního hospodářství a investiční

výstavby tvoří výdaje na veřejnou zeleň a sběr a svoz komunálních odpadů. Výdaje na veřejnou zeleň souvisí především s úpravou zámeckého parku.

Obrázek 3.17 Analýza služeb kanceláře starostky

Kancelář starostky

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
dobrovolní hasiči	město	místní, krajský, státní rozpočet	jednotka sboru dobrovolných hasičů
infocentrum a propagace města	město	místní rozpočet	kancelář starostky

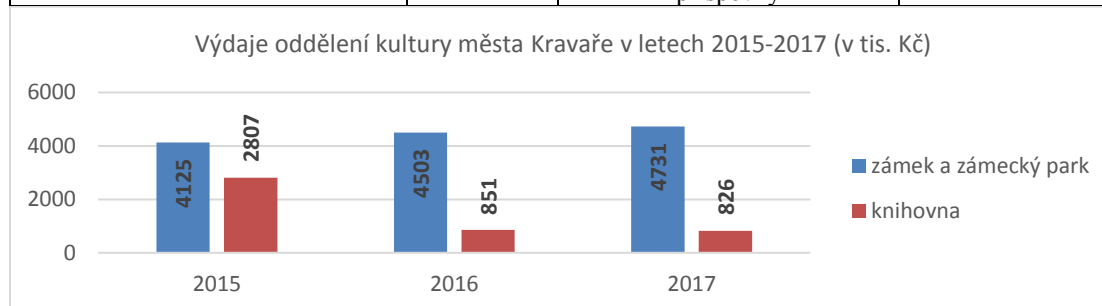
Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Kravaře zřizují jednotku dobrovolných hasičů jako organizační složku města. Ve městě pracují také 2 sbory dobrovolných hasičů a jsou to sbor dobrovolných hasičů Kouty a sbor dobrovolných hasičů Dvořisko. Na Obr. 3.17 jsou mimo jiné zaznamenány výdaje na dobrovolné hasiče města Kravaře.

Obrázek 3.18 Analýza služeb oddělení kultury

Oddělení kultury

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
zámek a zámecký park Kravaře	město	místní rozpočet	oddělení kultury
knihovna	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	oddělení kultury

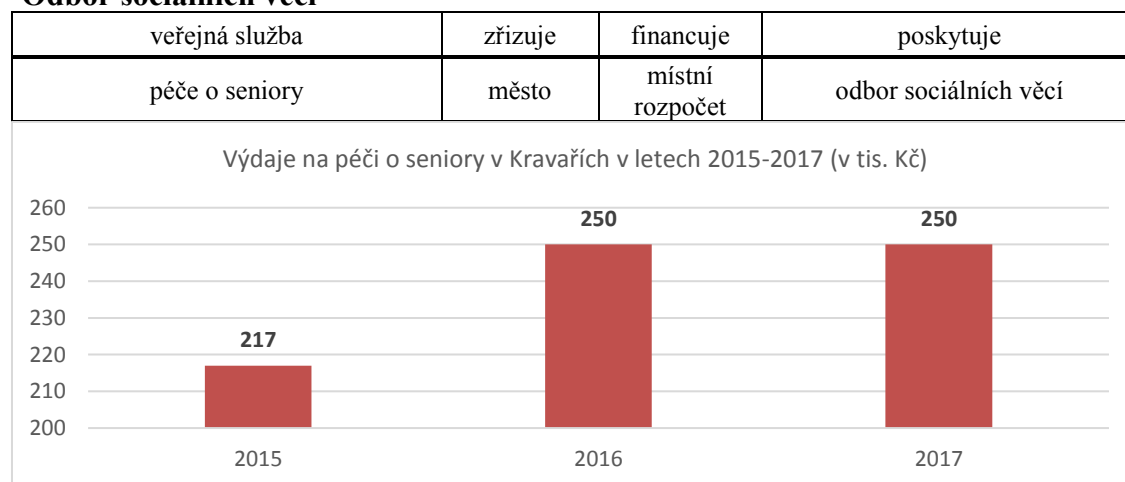
Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Veřejné služby, které poskytuje oddělení kultury, jsou služby knihovny a zámku se zámeckým parkem (viz Obr. 3.18). Pod správu města Kravaře přešla budova i s parkem na

konci roku 1990, město z ní vybudovalo kulturní a společenské centrum. Zámek je dle otevírací doby dostupný i pro veřejnost. Nabízí možnost zakoupit si vstupenku na prohlídku tohoto zámku. V parku se nachází golfové hřiště s 18 jamkami. V současné době pracují na zámku 2 zaměstnanci města.

Obrázek 3.19 Analýza služeb odboru sociálních věcí

Odbor sociálních věcí

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

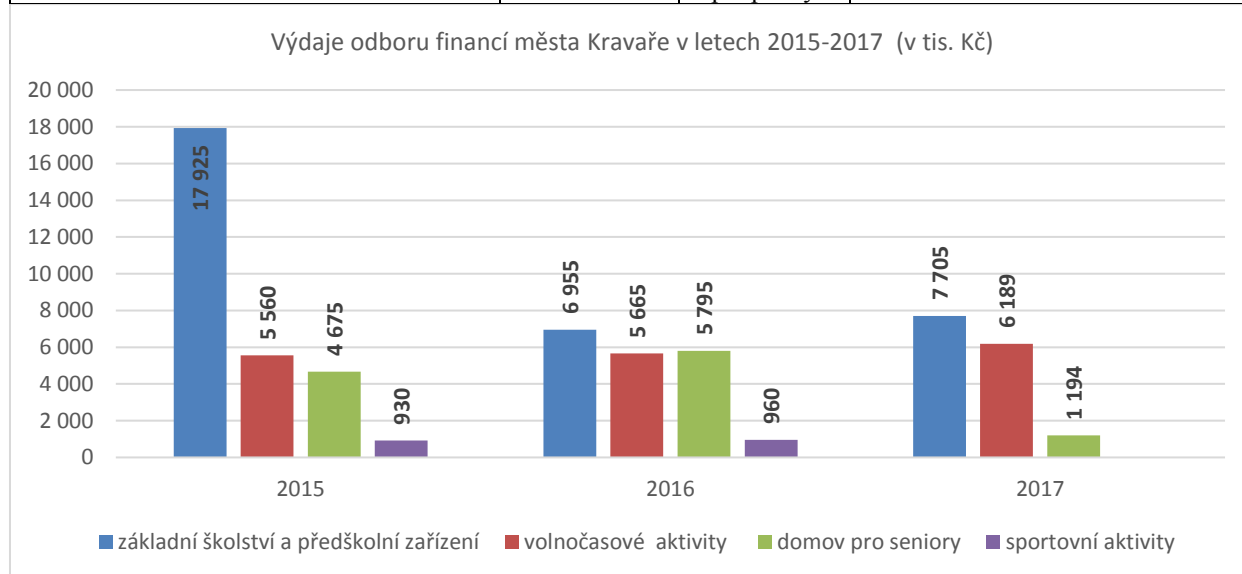
Tyto výdaje pro seniory (viz Obr. 3.19) představují příspěvky na zájezdy důchodců organizované městem, pohoštění v Klubech důchodců.

Veřejné služby odboru financí poskytují příspěvkové organizace zřízené městem. Nejvíce peněžních prostředků poskytuje odbor na předškolní a základní školství, volnočasové aktivity a domov pro seniory (viz Obr. 3.20).

Obrázek 3.20 Analýza služeb odboru financí

Odbor financí

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
základní školství a předškolní zařízení	město	místní rozpočet	Základní škola Kravaře, příspěvková organizace
			Základní škola Kravaře, příspěvková organizace
			Mateřská škola Kravaře, příspěvková organizace
			Mateřská škola Kravaře - Kouty, příspěvková organizace
volnočasové aktivity pro děti, mládež i dospělé	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Základní umělecká škola Ivo Židka Kravaře, příspěvková organizace
			Centrum volného času Kravaře, příspěvková organizace
domov pro seniory	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Domov pro seniory sv. Hedviky - Kravaře, příspěvková organizace
sportovní aktivity	město	místní rozpočet, soukromé příspěvky	Buly Aréna - Aquapark Kravaře, příspěvková organizace

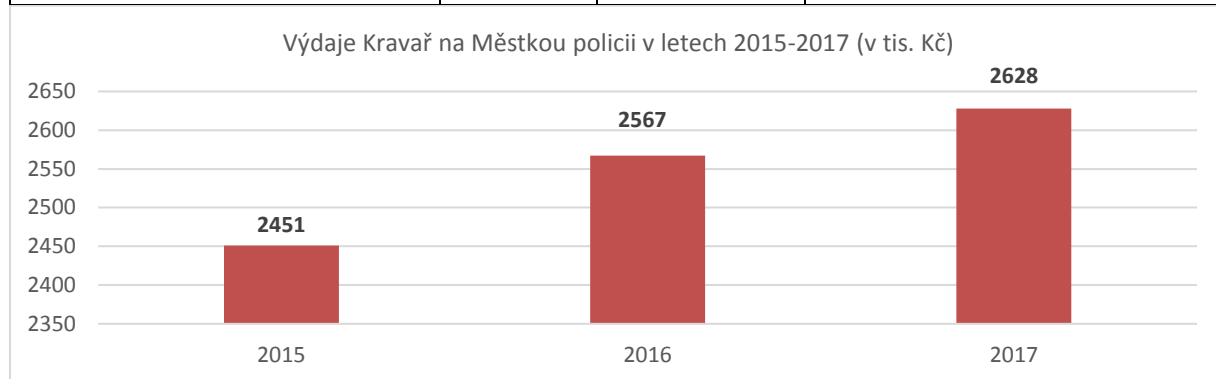
Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Obr. 3.21 znázorňuje veřejné služby Městské policie Kravaře, která má 4 strážníky. Své služby poskytují také obci Bolatice. Výdaje na její služby se neustále zvyšují.

Obrázek 3.21 Analýza služeb Městské policie

Městská policie

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
bezpečnost	město	místní rozpočet, příspěvek obce Bolatice	Městská policie

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

3.2.2 Analýza veřejných služeb města Kravaře v přenesené působnosti

Výkon státní správy v tzv. přenesené působnosti vždy zřizuje stát a je financován místním rozpočtem z příspěvku státu. Poskytují ho jednotlivé odbory městských úřadů. V Kravařích vykonávají odbory MěÚ přenesenou působnost takto:

Odbor vnitřních věcí a obecní živnostenský úřad vykonává přenesenou působnost v počtu 6 zaměstnanců.

- Vykonává státní správu na úseku matriky. Vyřizuje žádosti o uzavření manželství, žádosti pro církevní sňatky, vydávají oddací listy, rodné listy, úmrtní listy, určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, změny jména a příjmení, zápisy do matričních knih apod. Vede matriční knihy pro svůj správní obvod.
- Zabezpečuje státní správu na úseku evidence obyvatel.
- Vede agendu občanských průkazů a cestovních dokladů.
- Zabezpečuje činnost živnostenského úřadu. Je provozovatelem živnostenského rejstříku.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor výstavby, územního plánování a životního prostředí vykonává přenesenou působnost v počtu 10 zaměstnanců.

- Zabezpečuje činnost na úseku vodohospodářském. Vydává povolení k nakládání s vodami, vydává stavební povolení a kolaudaci k vodním dílům, stanovuje ochranná pásma vodních zdrojů.
- Zabezpečuje činnost na úseku myslivosti, lesnictví a rybářství. Rozhoduje o pozemku, zda je určený k plnění funkce lesa, o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa. Vede rejstřík honebních společenstev. Vydává a odebírá rybářské lístky.
- Zabezpečuje činnost na úseku komunálních odpadů, uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady, vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi.
- Vydává územní rozhodnutí na úseku územní plánování. Působí na úseku vyvlastnění jako vyvlastňovací úřad. Posuzuje, zda účel vyvlastnění je dán zákonem a dále soulad účelu vyvlastnění s cíli a úkoly územního plánování.
- Vykonává a organizuje státní památkovou péči ve stanoveném správním obvodu v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v ČR.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor sociálních věcí vykonává přenesenou působnost v počtu 5,5 zaměstnanců.

- Vykonává sociálně-právní ochranu dětí. Řídí se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Zajišťuje úkony v oblasti náhradní rodinné péče.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

Odbor dopravy vykonává přenesenou působnost v počtu 7 zaměstnanců.

- Provádí evidenci a výdej řidičských oprávnění.
- Vede registr řidičů.
- Vykonává funkci silničního správního úřadu a státní dozor pro silnice II. a III. třídy. Dle zákona 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích povoluje zřízení přejezdu na neveřejné účelové komunikaci. Uplatňuje stanovisko k územním plánům z hlediska řešení místních a účelových komunikací.
- Vykonává funkci speciálního stavebního úřadu pro silnice II. a III. třídy, místní komunikace.
- Projednává v 1. stupni přestupky v působnosti odboru.

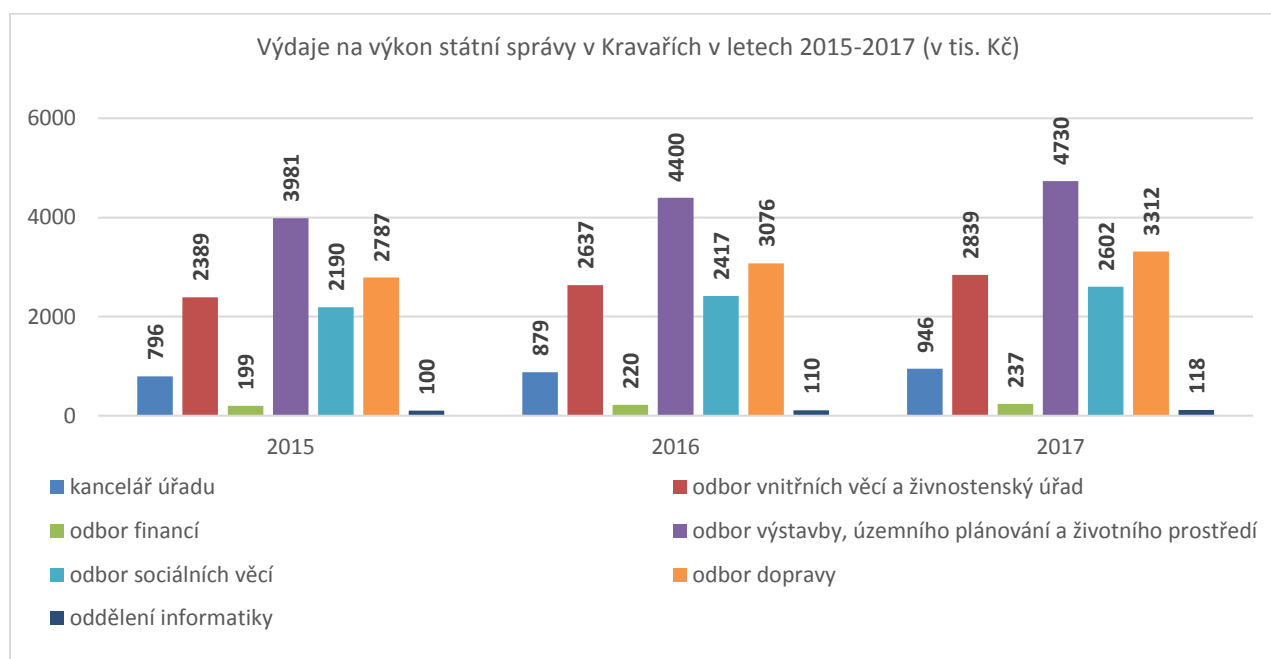
Odbor informatiky vykonává přenesenou působnost v počtu 0,25 zaměstnance.

- Plnění povinností vyplývajících ze zákona o informačních systémech veřejné správy.

Zaměstnanci MěÚ Kravře, kteří vykonávají státní správu, tvoří 51 % všech zaměstnanců MěÚ.

Celkové výdaje (mzdové a provozní) na výkon státní správy Kravař byly v roce 2015 – 12,441 mil. Kč, v roce 2016 – 13,733 mil. Kč a v roce 2017 – 14,784 mil. Kč. Z uvedených hodnot vyplývá, že příspěvek státu na výkon státní správy pro Kravaře pokryje všechny mzdové a provozní náklady na výkon přenesené působnosti.

Graf 3.20 Výdaje na výkon státní správy v Kravařích v letech 2015-2017 (v tis. Kč)

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Z grafu 3.20 je patrné, že největší výdaje pro výkon přenesené působnosti mají odbory výstavby, územního plánování a životního prostředí, dopravy, sociálních věcí a vnitřních věcí a živnostenského úřadu. Nejnížší výdaje mají odbor financí a oddělení informatiky, které vykonávají přenesenou působnost jen v malé míře.

3.2.3 Ostatní veřejné služby v Kravařích

Ve městě najdeme mnoho ostatních veřejných služeb, které nemůžeme přiřadit k odborům MěÚ. Tyto služby zřizuje stát, kraj nebo soukromý sektor. Na Obr. 3.22 jsou služby, které v Kravařích zřizuje kraj nebo stát. Služeb zřizovaných soukromým sektorem je ve městě velmi mnoho a v této práci se jimi nebudeme zabývat.

Obrázek 3.22 Analýza ostatních služeb města Kravaře

Ostatní služby

veřejná služba	zřizuje	financuje	poskytuje
poštovní služby	stát	státní rozpočet, soukromé příspěvky	Česká pošta, s.p.
obrana a bezpečnost	stát	státní rozpočet	Obvodní oddělení Policie České republiky
zdravotnické služby	soukromý sektor	soukromý sektor, stát	Zdravotní středisko
sociální služby	soukromý sektor	soukromý sektor	Agentura Zvoneček
	stát	státní rozpočet	Úřad práce, pobočka Kravaře

Zdroj: vlastní informace, vlastní úprava

Vnitřní členění MěÚ Hlučín a Kravaře se liší. MěÚ Hlučín se člení na 14 útvarů a MěÚ Kravaře na 10 útvarů. Zřizování veřejných služeb z hlediska samostatné působnosti se liší jen velmi málo. Převážná část je totožná a je poskytována odbory MěÚ, příspěvkovými nebo obchodními společnostmi zřizovanými městy a také soukromým sektorem. Provedenou analýzou jsme zjistili, že odbory MěÚ Hlučín a Kravaře nevykovávají stejné veřejné služby. Například základní a předškolní vzdělání řadíme v Kravařích pod odbor financí a v Hlučíně pod odbor rozvoje. Výkon státní správy mají obě města stejný. Počet zaměstnanců MěÚ, kteří vykonávají státní správu, je v Hlučíně 57 %, v Kravařích 51 %. Státní příspěvek na výkon státní správy pokryje mzdové a provozní náklady na výkon přenesené působnosti pouze v Kravařích.

4 Porovnání veřejných služeb měst Hlučín a Kravaře

Ve třetí kapitole jsme analyzovali veřejné služby dle odborů městských úřadů měst Hlučín a Kravaře. Porovnávání v této kapitole provedeme již podle vybraných služeb, protože odbory městských úřadů nevykonávají stejné služby.

Pro porovnávání existuje mnoho metod či způsobů. Komparaci můžeme provést například podle benchmarkingu, standardizace služeb nebo prostou komparací.

Benchmarking je metoda řízení kvality. Porovnává a analyzuje služby za účelem zjistit praktické postupy, s nimiž se pak organizace poměruje. Smyslem benchmarkingu je zjistit, jak si organizace stojí ve srovnání s ostatními, především pokud jde o výsledky služeb zákazníkům a dále, jak organizace pracuje z hlediska personálu, financí a dalších zdrojů. Město Kravaře není zapojeno do žádného z projektu benchmarkingu, Hlučín je zapojen do Místní agendy 21, která umožňuje zjišťovat potřeby občanů v daném území, komunikovat s občany a zapojovat je do rozhodování. Tuto metodu porovnávání nemůžeme v této práci využít, neboť do benchmarkingu nejsou zapojena obě města.

Standardizace služeb závazně určí minimální standard pro výkon veřejných služeb, který musí být dosažen. Příkladem určeného standardu může být například počet žáků ve třídě na učitele. Standardizace veřejných služeb však dosud není v ČR zákonem řešena. Tuto metodu také nelze využít pro komparaci veřejných služeb v této práci.

Jelikož výše zmiňované metody nemůžeme použít, vybrané veřejné služby porovnáme pomocí metody prosté komparace. Hodnoty jsou přepočteny a obyvatele. Některé vybrané věcné veřejné služby jsou ještě přepočteny i na jiné ukazatele, a to na žáka, stožár veřejného osvětlení, počet řidičů. Komparaci provedeme z hlediska organizačního a finančního, dále porovnáme vybrané věcné veřejné služby jak v samostatné, tak v přenesené působnosti.

4.1 Komparace veřejných služeb Hlučína a Kravař z hlediska organizačního

V obou městech je možné objednat se na MěÚ pomocí rezervačního systému, který má město na svých webových stránkách. Jak je patrné z Tabulky 4.1, úřední hodiny jsou dostupnější pro občany v Hlučíně.

Hlučinský MěÚ sídlí přímo na náměstí. Má dvě budovy, které ale spolu těsně souvisí. MěÚ Kravaře má dvě budovy na různých místech města. Z tohoto pohledu je pro občany lépe umístěný MěÚ v Hlučíně.

Tabulka 4.1 Úřední hodiny MěÚ pro veřejnost

	MěÚ Hlučín	MěÚ Kravaře
Pondělí	8:00 - 17:00	8:00 - 17:00
Úterý	8:00 - 14:00	
Středa	8:00 - 17:00	8:00 - 17:00
Čtvrtek	8:00 - 14:00	7:00 - 15:00
Pátek	8:00 - 13:00 - jen po předchozí domluvě	7:00 - 12:00

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2017 měl MěÚ Hlučín celkem 113 zaměstnanců a MěÚ Kravaře 62 zaměstnanců (viz Tab. 4.2).

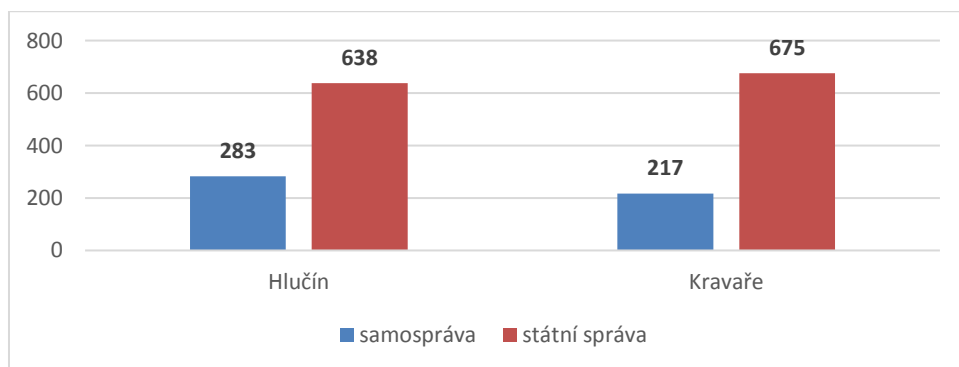
Tabulka 4.2 Zaměstnanci (počet úvazků) MěÚ Hlučín a Kravaře

	MěÚ Hlučín	MěÚ Kravaře
zaměstnanci - samospráva	49,50	30,75
zaměstnanci - státní správa	63,50	31,25
zaměstnanci celkem	113	62

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.1 znázorňuje počet obyvatel přepočtený na jednoho zaměstnance MěÚ. V samosprávné působnosti je přepočtený počet obyvatel správního obvodu města Hlučín a Kravaře, v přenesené působnosti počet obyvatel správního obvodu ORP. Jeden zaměstnanec MěÚ Hlučín vykonává činnost pro více obyvatel v samostatné působnosti než jeden zaměstnanec MěÚ Kravaře. V přenesené působnosti je tomu naopak.

Graf 4.1 Počet obyvatel přepočtený na 1 zaměstnance MěÚ

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Porovnání celkových veřejných výdajů měst Hlučín a Kravaře

Z údajů uvedených v tabulce 4.3 lze konstatovat, že výdaje města Hlučína se každoročně navyšují. Největší část výdajů směřuje ve prospěch služeb pro obyvatelstvo. Je to v průměru 52 % celkových výdajů. Druhou nejvýznamnější položku tvoří všeobecná veřejná správa a služby s průměrným 26% podílem. Trend těchto výdajů má klesající tendenci vzhledem k celkovým výdajům. Následujícím odvětvím, s průměrnými výdaji 14 %, je průmysl a další odvětví hospodářství. Na zbývající odvětví, připadá dohromady 8 % celkových výdajů.

Výdaje města Kravaře se od roku 2013 do roku 2015 zvyšovaly, v roce 2016 poklesly na druhou nejnižší úroveň za sledovaných 5 let a v roce 2017 se opět mírně navýšily. Nejvyšší výdaje, v průměru 41 % celkových výdajů, směřují do odvětví služeb pro obyvatelstvo. Následuje odvětví veřejná správa a služby s výdaji v průměru 38 % z celkových výdajů. Třetí v pořadí procentuálního vyjádření výdajů je průmysl a ostatní odvětví hospodářství s průměrnými výdaji 13 %, o zbývajících 8 % výdajů se dělí odvětví bezpečnost státu a právní ochrana a sociální věci a politika zaměstnanosti.

V obou městech šlo z rozpočtu nejvíce peněžních prostředků na odvětví služeb pro obyvatelstvo, které zahrnuje bydlení, kulturu, sport, vzdělávání a ochranu životního prostředí. V Kravařích to bylo ale o 11 % celkových výdajů méně než v Hlučíně. Naopak vyšší výdaje směřovaly v Kravařích do odvětví všeobecné veřejné správy a služeb. Do odvětví průmyslu a dalších odvětví hospodářství, k němuž řadíme dopravu, stavebnictví, obchod a služby a vodní hospodářství, dále odvětví bezpečnost státu a právní ochrana, kde náleží bezpečnost a veřejný pořádek, civilní obrana, požární ochrana a odvětví sociální věci a politika zaměstnanosti vynakládaly obě města stejné procento výdajů ze svých celkových výdajů. Podrobná tabulka je v příloze č. 3.

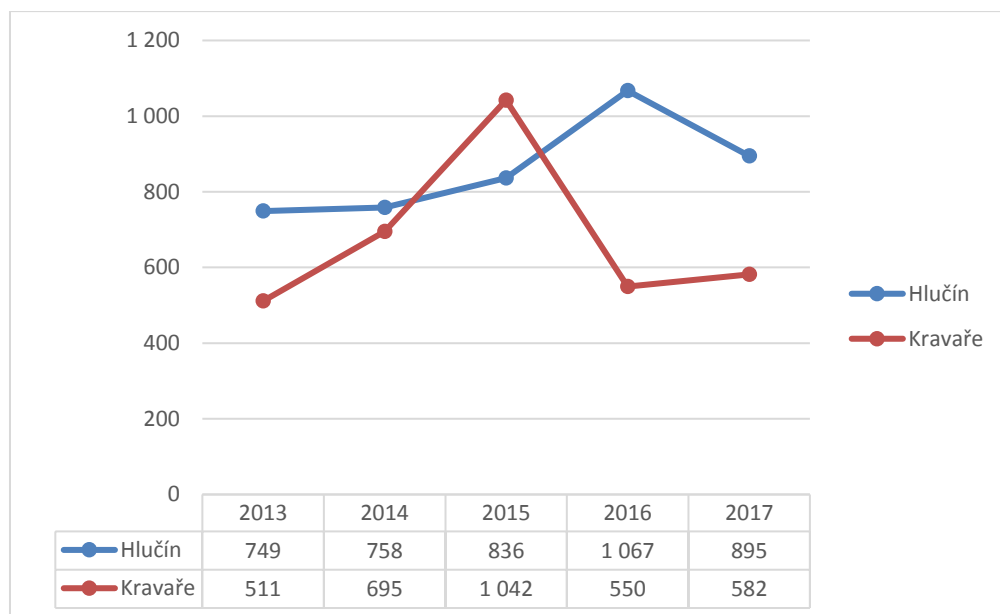
Tabulka 4.3 Celkové výdaje dle odvětvového třídění v tis. Kč

Položka		Hlučín/rok					Kravaře/rok				
		2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Bezpečnost státu a právní ochrana	celkem	10 523	10 647	11 697	14 962	12 543	3 457	4 682	7 017	3 672	3 888
	podíl v %	4,54	4,56	4,64	5,52	4,34	3,14	4,04	5,01	3,47	3,59
Průmysl a ostatní odvětví hospodářství	celkem	25 737	23 755	31 183	51 546	43 243	11 254	20 130	22 943	10 537	10 849
	podíl v %	11,10	10,18	12,38	19,03	14,97	10,24	17,35	16,37	9,95	10,02
Služby pro obyvatelstvo	celkem	129 462	130 448	128 216	126 893	147 470	46 423	46 113	57 443	43 486	46 202
	podíl v %	55,83	55,93	50,90	46,84	51,03	42,23	39,75	40,97	41,07	42,65
Sociální věci a politika zaměst.	celkem	1 131	5 609	11 822	12 389	14 551	1 236	2 507	5 016	6 093	7 147
	podíl v %	0,49	2,40	4,69	4,57	5,04	1,12	2,16	3,58	5,75	6,60
Všeobecná veřejná správa a služby	celkem	64 524	62 549	68 450	64 593	67 229	47 555	42 589	47 774	42 107	40 230
	podíl v %	27,82	26,82	27,17	23,84	23,27	43,26	36,71	34,08	39,76	37,14
Výdaje celkem		231 897	233 254	251 911	270 894	288 959	109 925	116 021	140 194	105 895	108 316

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00300063#prehled>, vlastní úprava

V níže uvedených grafech jsou porovnány výdaje na jednotlivá odvětví uvedená v Tab. 4.3. v přepočtu na jednoho obyvatele města.

Graf 4.2 Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu v letech 2013-2017 (v Kč/obyvatele)

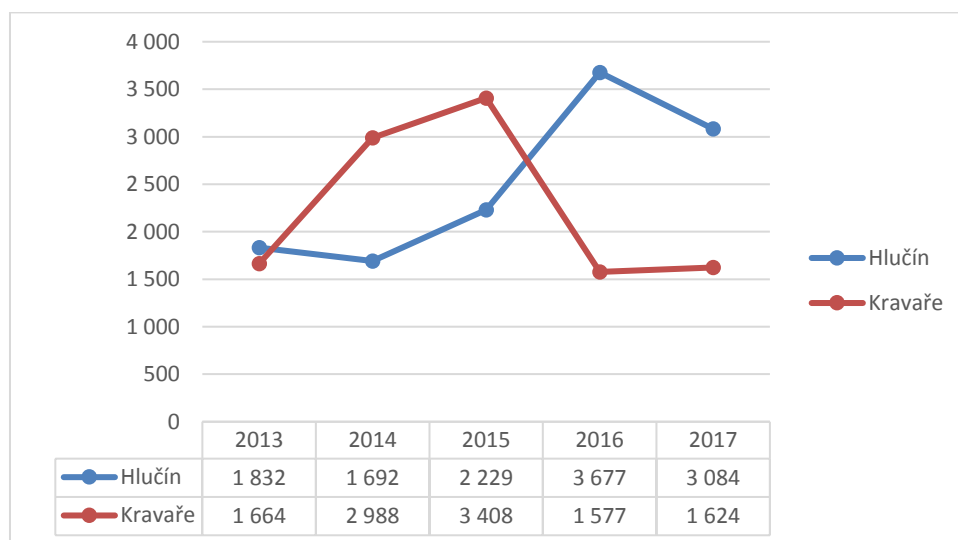

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz>, vlastní zpracování

Výdaje na odvětví bezpečnost státu a právní ochrana (bezpečnost a veřejný pořádek, civilní obrana, požární ochrana) na obyvatele jsou zaznamenány v grafu 4.2 a jsou poměrně vyrovnané, v Hlučíně okolo 800 Kč na obyvatele, v Kravařích okolo 600 Kč na obyvatele. Kulminace výdajů proběhla v Hlučíně v roce 2016. V tomto roce pořizovalo město nový automobilu DA 15 L2T, který je určený pro zajištění činností jednotky sboru dobrovolných

hasičů, zejména přepravu osob a požárního vybavení pro provádění zásahové činnosti a výcviku jednotky. V Kravařích proběhla kulminace v roce 2015, také z důvodu pořízení nového auta. Jednalo se o zásahový požární automobil IVECO DAILY 50C 17V s přívěsným vozíkem se speciálním vybavením, jako jsou člun s motorem, povodňové suché obleky a boty, gumové čluny, záchranné vesty a další speciální vybavení.

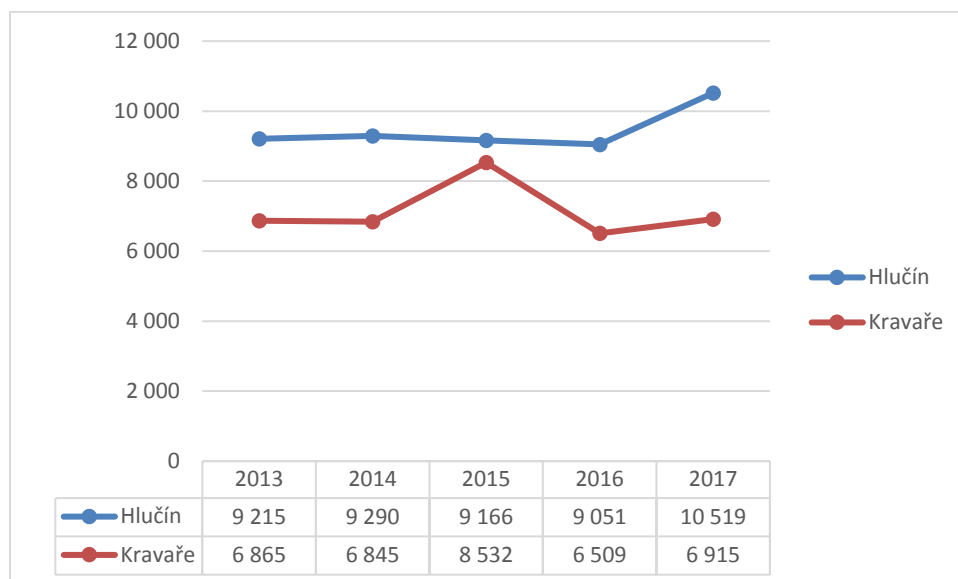
Graf 4.3 Výdaje na průmysl a ostatní odvětví hospodářství v letech 2013-2017 (v Kč/obyvatele)

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz>, vlastní zpracování

Výdaje na odvětví průmyslu a ostatních odvětví hospodářství (dopravu, stavebnictví, obchod a služby a vodní hospodářství) ovlivnily v Kravařích v roce 2014 a 2015 opravy kanalizace a čistírny odpadních vod. Proto v těchto letech došlo k výraznému navýšení výdajů na obyvatele (viz graf 4.3). V roce 2016 a 2017 se vrátily zpátky na úroveň roku 2013. V Hlučíně došlo k extrémnímu růstu nákladů v roce 2016. Tento nárůst byl zaznamenán u dopravy, a to z důvodů instalace semaforů na křižovatce u autobusového nádraží a dále zpomalovacích semaforů ve městě. V roce 2017 náklady poklesly, avšak stále jsou vyšší oproti rokům 2013–2015. Je to z důvodů, že v loňském roce začaly opravy rozsáhlé ulice Rovniny. V průměru jsou výdaje na obyvatele na toto odvětví v Hlučíně 2 503 Kč a v Kravařích 2 253 Kč.

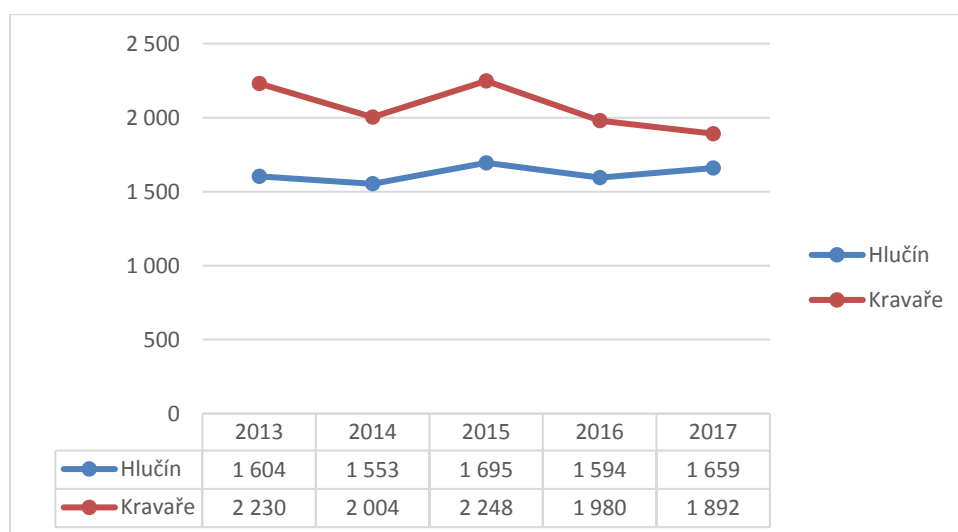
Graf 4.4 Výdaje na služby pro obyvatelstvo v letech 2013-2017 (v Kč/obyvatele)

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz>, vlastní zpracování

Z grafu 4.4 můžeme vyčíst růst nákladů na odvětví služeb pro obyvatelstvo (bydlení, kulturu, sport, vzdělávání a ochranu životního prostředí) v Hlučíně v roce 2017, v předchozích letech byly výdaje konstantní. Toto navýšení je spojeno s úpravou prostoru před Kulturním domem, s revitalizací zahrady kulturního domu v Bobrovníkách a rekonstrukci prostoru před kulturním domem v Darkovičkách. V Kravařích rostly výdaje v roce 2015, což zapříčinila výstavba dopravní a technické infrastruktury pro následnou výstavbu rodinných domů v lokalitě „Hranic“.

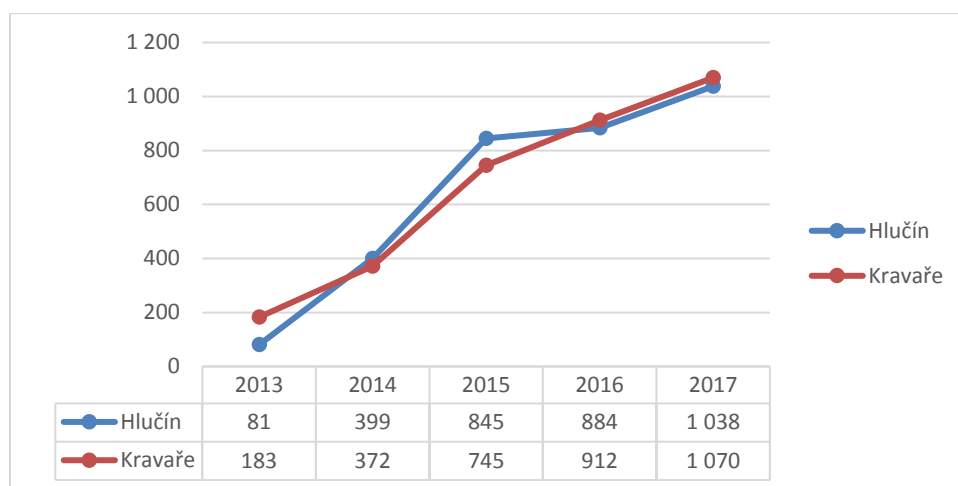
Graf 4.5 Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby v letech 2013-2017 (v Kč/obyvatele)

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz>, vlastní zpracování

Při vytváření grafu 4.5 bylo vycházeno ze skutečnosti, že se jedná o celkové náklady jak na státní správu, tak i samosprávu a výdaje jsem přepočítala na počet obyvatel celého správního obvodu měst. Výdaje na toto odvětví jsou v Hlučíně konstantní, v Kravařích zaznamenáváme od roku 2015 mírný pokles těchto výdajů, přesto zůstávají vyšší než v Hlučíně.

Graf 4.6 Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti v letech 2013-2017
(v Kč/obyvatele)

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz>, vlastní zpracování

Křivky obou měst v grafu 4.6 jsou téměř totožné. Náklady na toto odvětví rostou každoročně v obou městech. V roce 2017 vydal Hlučín 13krát více finančních prostředků na toto odvětví a obyvatele než v roce 2013, Kravaře 6krát více.

V následujících podkapitolách porovnáme některé vybrané věcné veřejné služby. Údaje budou přepočteny na 1 obyvatele, popř. žáka, stožár veřejného osvětlení, řidiče.

4.3 Porovnání vybraných věcných veřejných služeb

Pro porovnání veřejných služeb v samostatné působnosti jsme vybrali předškolní a základní vzdělávání, neboť finanční prostředky vydávané na tuto službu patří mezi jedny z nejvyšších z odvětví služeb pro obyvatelstvo. Druhá vybraná věcná veřejná služba je veřejné osvětlení. Tuto službu jsem vybrala proto, že poskytovatelem je v každém městě jiný subjekt. V Hlučíně je to obchodní společnost založena městem a v Kravařích jsou to přímo zaměstnanci města.

Pro porovnání veřejných služeb v přenesené působnosti jsme vybrali některé služby z odborů MěÚ, které vykonávají pouze přenesenou působnost. Jedná se o odbor dopravy a stavebního úřadu.

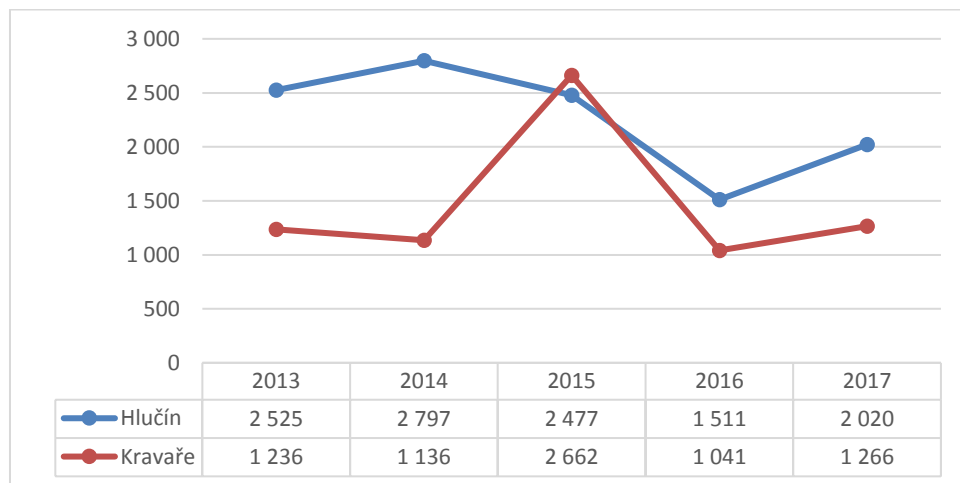
4.3.1 Základní a předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let. Tato povinnost se zavádí od školního roku 2017/2018. MŠMT s účinností od 1. 9. 2016 umožňuje přijmout do MŠ dítě, které do začátku školního roku dovrší minimálně věku 2 let. K předškolnímu vzdělávání přijímá děti ředitel mateřské školy. Základní vzdělávání je etapou vzdělávání, které se povinně účastní každé dítě v ČR.

V obou městech je tato veřejná služba zřizována v samostatné působnosti a poskytována příspěvkovými organizacemi, které zřizují města Hlučín a Kravaře. Město Hlučín je zřizovatelem tří základních škol a dvou mateřských škol. Dále je zřizovatelem dvou základních a mateřských škol ve svých městských částech. Nachází se zde i škola, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Je to speciální škola pod názvem Základní škola Hlučín, Gen. Svobody, příspěvková organizace.

Město Kravaře je zřizovatelem dvou základních škol a dvou mateřských škol.

Graf 4.7 Roční výdaje za základní a předškolní vzdělávání ve městech Hlučín a Kravaře (v Kč/obyvatele)

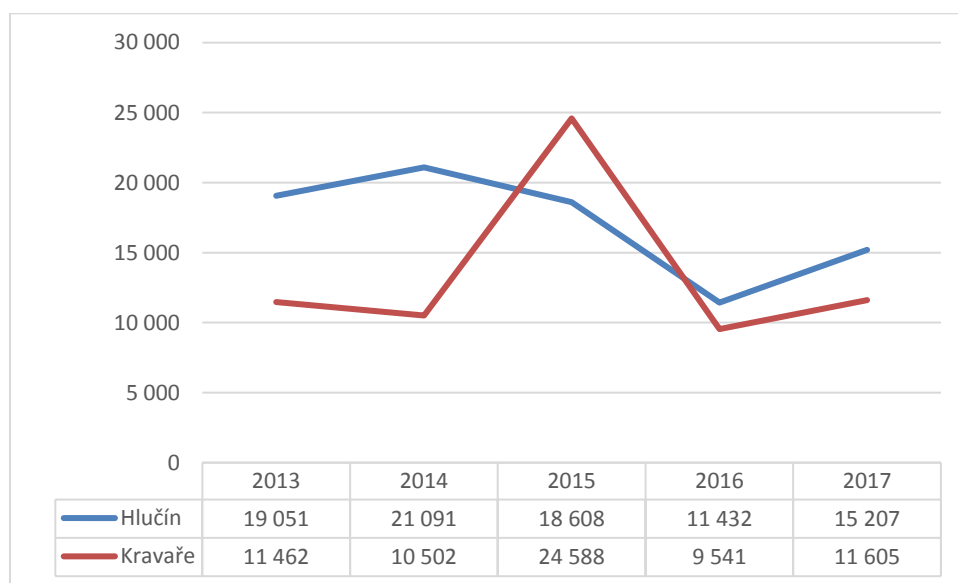
Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

Z grafu 4.7 je patrné, že Hlučín z rozpočtu vydává na základní a předškolní vzdělávání více financí na obyvatele než Kravaře. Na obyvatele v Hlučíně jsou tyto výdaje v průměru 2 266 Kč a v Kravařích v průměru 1 466 Kč na obyvatele. Z druhého hlediska jsme přepočítali výdaje na základní a předškolní vzdělávání na jednoho žáka (mateřské + základní školy) a údaje jsme zaznamenali do grafu 4.8. Na tomto grafu vidíme, že i výdaje na žáka jsou

znatelně vyšší v Hlučíně. Průměrné roční výdaje na žáka v Hlučíně jsou 17 078 Kč, v Kravařích 13 540 Kč.

Největší výdaje Hlučina, jak na obyvatele, tak žáka, v roce 2014 jsou způsobeny zateplením MŠ Cihelní a MŠ Bobrovníky, modernizací zahrad u mateřských škol. Kravaře vydaly nejvíce peněz za sledované období v roce 2015 a to díky výstavbě sportovního areálu školy a rekonstrukcí školní družiny.

Graf 4.8 Roční výdaje za základní a předškolní vzdělávání ve městech Hlučín a Kravaře (v Kč/žáka)

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

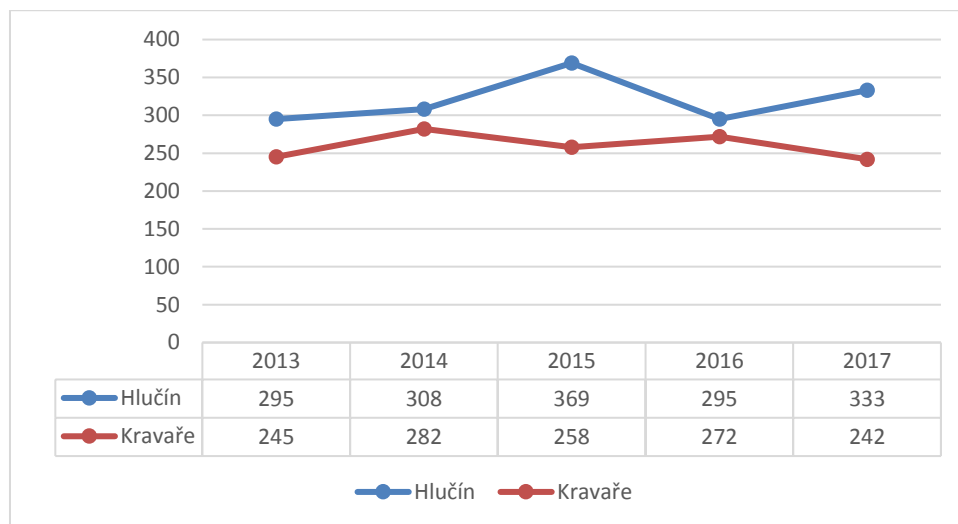
Kapacita mateřských škol v Kravařích je 226 dětí a je maximálně využita. Základní školy navštěvuje 503 žáků, kapacita škol je využita z 80 %. Mateřské školy zřizované městem Hlučín mají kapacitu 412 dětí a je využita z 95 %. Základní školy v Hlučíně navštěvuje 1 450 žáků, kapacita škol je využita z 70 %.

4.3.2 Veřejné osvětlení

V zákoně 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích se uvádí, že veřejné osvětlení je příslušenstvím dálnice, silnice a místní komunikace. Obvykle se veřejné osvětlení využívá k souvislému osvětlení ulic a průjezdních úseků silnic v obci, osvětleny také bývají parky a podobná místa. Pro určení vzdálenosti svítidel a intenzity osvětlení existují technické normy.

Veřejné osvětlení je služba, kterou poskytují obce v samostatné působnosti pro své území, avšak jeho zřizování a provozování je dobrovolnou aktivitou obcí. Zákon o obcích povinnost zajistit v obci veřejné osvětlení explicitně neobsahuje.

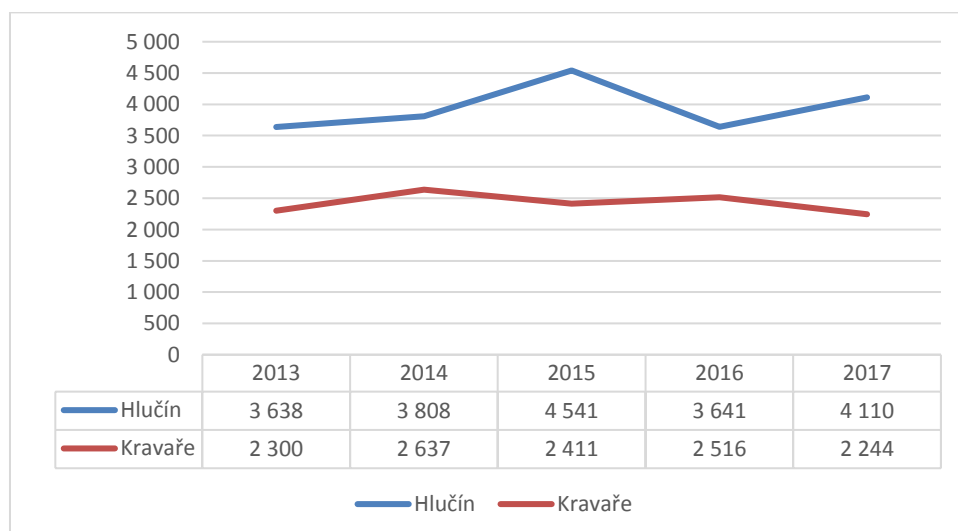
Graf 4.9 Roční výdaje na veřejné osvětlení měst Hlučín a Kravaře (v Kč/obyvatele)

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

Výdaje na veřejné osvětlení jsou vyšší v přepočtu na obyvatele v Hlučíně (viz graf 4.9). Průměrně za sledované období vydá Hlučín ročně 320 Kč na obyvatele, Kravaře 260 Kč ročně na obyvatele.

Graf 4.10 Roční výdaje na veřejné osvětlení měst Hlučín a Kravaře (v Kč/stožár)

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

V Hlučíně je stožáru veřejného osvětlení 1 137 Ks, v Kravařích 721 ks. Z grafu 4.10, ve kterém jsou zachyceny hodnoty finančních prostředků vynaložených na veřejné osvětlení

v přepočtu na 1 stožár s lampou, je patrné, že Hlučín má tyto výdaje vyšší v průměru o 62 % vzhledem k průměrným výdajům na stožár za sledované období v Kravařích.

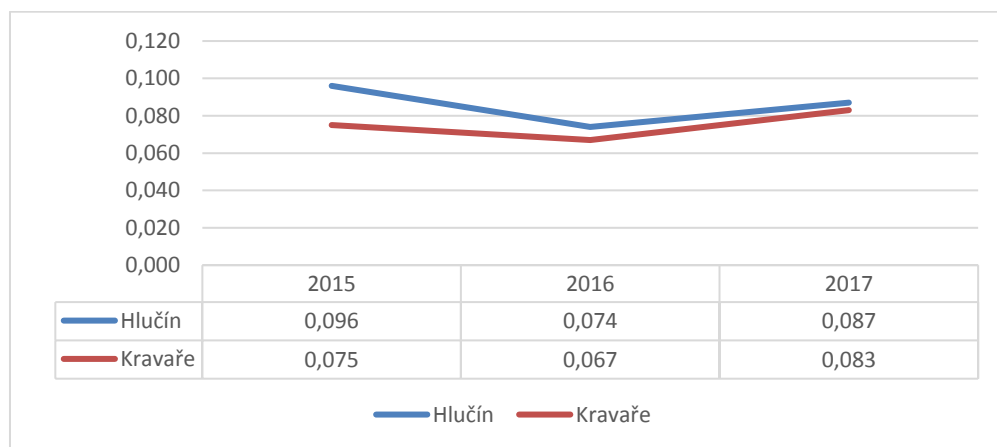
V roce 2015 stouply výdaje v Hlučíně na nejvyšší hodnotu za sledovaných 5 let, a to z důvodů větších oprav a částečné výměny osvětlení. Tuto službu poskytuje pro Hlučín městem založená obchodní společnost Technické služby Hlučín, s.r.o.. V Kravařích jsou výdaje na tuto veřejnou službu konstantní. Opravy a údržbu zajišťují zaměstnanci obce.

4.3.3 Řidičské průkazy

Do celkového počtu vydaných řidičských průkazů byly zahrnuty vydané řidičské průkazy z důvodu rozšíření řidičského oprávnění, výměny řidičského průkazu nebo vydání prvního řidičského průkazu.

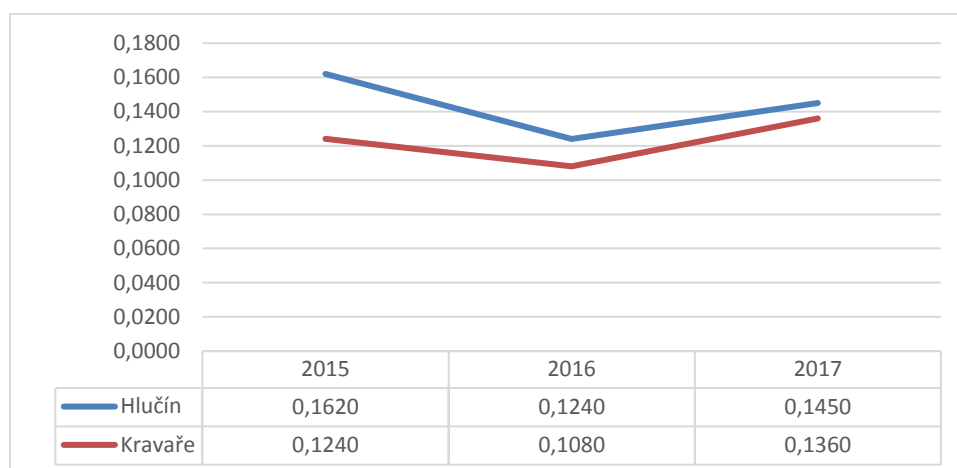
Dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) je řidičský průkaz veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah. Žádost o vydání řidičského průkazu je možné podat osobně nebo v zastoupení na základě plné moci na příslušném pracovišti obecního úřadu obce s rozšířenou působností dle místa trvalého pobytu žadatele. Tato žádost bude vyřízena do 20 dnů od podání žádosti. Vyřízení žádosti do 5 pracovních dnů podléhá správnímu poplatku 500 Kč. Řidičský průkaz se vydává zpravidla na dobu 10 let. Povinná výměna řidičských průkazů se provádí bezplatně. Správní poplatek je vybírán jen v případě výměny řidičského průkazu spojenou se změnou osobních údajů nebo v již zmíněném vyřízení žádosti v kratší lhůtě. V současné době se průměrná doba vyřízení řidičského průkazu pohybuje v období 14 dnů v obou městech.

Graf 4.11 Počet vydaných řidičských průkazů (v ks/obyvatele)

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

Graf 4.12 Počet vydaných řidičských průkazů (v ks/počet řidičů)

Zdroj: interní zdroj, vlastní zpracování

MěÚ Hlučín vydal za hodnocené období v průměru 3 491 ks řidičských průkazů, MěÚ Kravaře průměrně 1 585 ks těchto dokladů. Registr řidičů v Hlučíně eviduje 24 291 řidičů, v Kravařích 12 904 řidičů. Počet vydaných řidičských průkazů v jednotlivých letech je přepočítán na obyvatele správního obvodu jednotlivých ORP (viz graf 4.11) a dále na počet řidičů v evidenci měst (viz graf 4.12). Můžeme konstatovat, že křivky v obou grafem jsou téměř totožné. Hlučín vydá více těchto dokladů jak na obyvatele správního obvodu ORP, tak i na počet řidičů evidovaných v registru řidičů jednotlivých ORP. Pokles v roce 2016 má souvislost s menším vydáním řidičských průkazů v roce 2006 (platnost 10 let). Od 1.7.2018 bude možné vyřídit řidičský průkaz na jakékoli obci s rozšířenou působností, bez ohledu na bydliště občana.

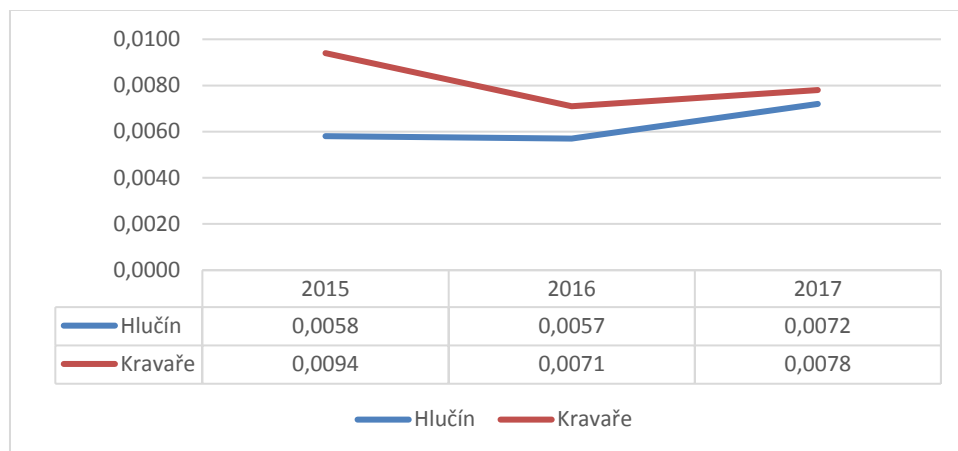
4.3.4 Obecný stavební úřad

Obecný stavební úřad vykonává působnost v oblasti veřejné správy na úseku územního plánování a stavebního řádu, kterou upravuje zákon č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a následné vyhlášky. V rámci tohoto úřadu vykonává činnosti povolování staveb a jejich změn, terénních úprav, užívání a odstranění staveb, přípravě a provádění staveb.

Jak již jsme uvedli v kapitole třetí, Hlučín tuto službu vykonává pro území svého města a dále pro obce Děhylov, Dobroslavice, Kozmice, Darkovice, Hať, Vřesina a Pišť. Kravaře pouze pro své město a obec Štěpánkovice. V grafech 4.13 a 4.14 jsou porovnány počty vydaných rozhodnutí k užívání staveb, mezi které řadíme kolaudační rozhodnutí, kolaudační souhlas a

změny v užívání stavby. Dále rozhodnutí v povolování staveb, kde patří stavební povolení, ohlášení a dodatečné povolení stavby.

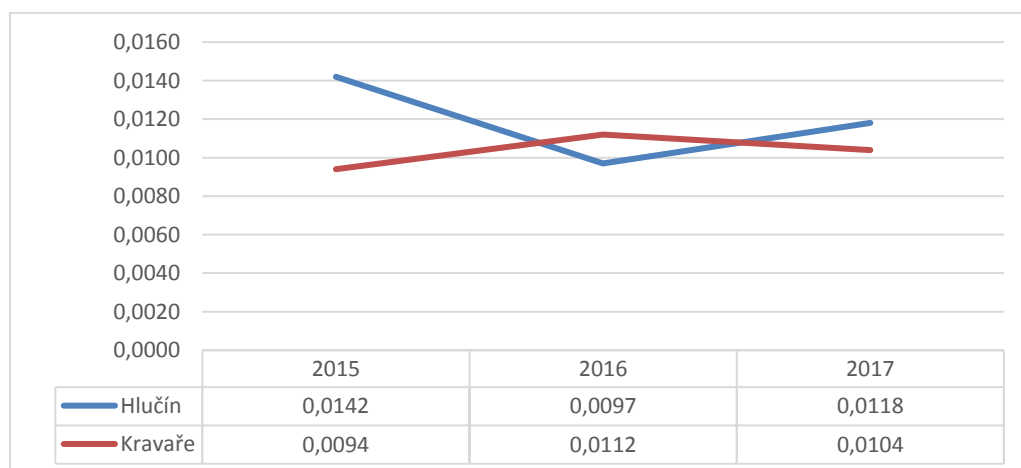
Graf 4.13 Počet vydaných písemností v oblasti užívání staveb (v ks/obyvatele)

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Počet vydaných písemností MěÚ Hlučín k užívání staveb byl za sledované tříleté období v průměru 132 ks a MěÚ Kravaře vydal těchto písemností v průměru 59 ks. Přepočet na obyvatele správního obvodu obce se stavebním úřadem je zakreslen v grafu 4.13. Můžeme z něj vyčíst, že MěÚ Kravaře vydá rozhodnutí k užívání staveb v přepočtu na obyvatele více než MěÚ Hlučín.

Graf 4.14 Počet vydaných písemností v oblasti povolování staveb (v ks/obyvatele)

Zdroj: interní zdroj, vlastní úprava

Za období let 2015 až 2017 vydal MěÚ Hlučín průměrně 253 ks rozhodnutí k povolení stavby, MěÚ Kravaře 86 ks stejných písemností. V grafu 4.14 vidíme nárůst vydaných rozhodnutí k povolení stavby v Kravařích, což způsobil prodej 18 pozemků v lokalitě „U HRANIC“ a následující nová výstavba domů.

5 Závěr

Celou řadu veřejných služeb zajišťují obce či města. Při zajišťování těchto veřejných služeb se musí obce rozhodnout, jakou zvolí organizační formu zajišťování těchto služeb a také musí zvolit její základní parametry. Rozhodují tedy, za jakou cenu, při jakých nákladech, v jakém rozsahu a v jaké kvalitě budou danou službu poskytovat. Měly by sledovat i další parametry služby, jako je dostupnost, využití nabízeného rozsahu služby a spokojenost spotřebitelů se službou.

Doposud není v ČR zákonem řešena problematika standardizace veřejných služeb, která by stanovovala obsah standardu služby a určovala povinnosti územně samosprávným celkům, jako zřizovatelům vybraných veřejných služeb, vytvářet podmínky pro poskytování těchto služeb svým občanům. Zavedení standardu kvality pro některé veřejné služby souvisí s rozdílnou vybaveností území těmito službami.

Cílem bakalářské práce byla analýza veřejných služeb a porovnání vybraných veřejných služeb poskytovaných městem Hlučín a Kravaře. Myslím si, že cíl bakalářské práce byl splněn.

Obě města vykonávají jak samostatnou, tak přenesenou působnost.

Organizační struktura MěÚ se liší. MěÚ Hlučín se člení na 14 útvarů a MěÚ Kravaře na 10 útvarů.

Počet zaměstnanců MěÚ Hlučín je 113, MěÚ Kravaře má 62 zaměstnanců a 28 je zaměstnanců města. Státní správu vykonává více než 50 % zaměstnanců jednotlivých MěÚ.

Z provedené analýzy vyplynulo, že veřejné služby z hlediska samostatné působnosti se liší jen velmi málo a jsou poskytovány odbory MěÚ, zaměstnanci města, příspěvkovými nebo obchodními společnostmi zřizovanými městy a také soukromým sektorem. Při poskytování těchto veřejných služeb záleží na velikosti města a také na politickém složení orgánů obce.

Analýza dále prokázala, že odbory MěÚ Hlučín a Kravaře nevykonávají stejné veřejné služby. Například základní a předškolní vzdělání řadíme v Kravařích pod odbor financí a v Hlučíně pod odbor rozvoje.

Výkon státní správy mají obě města stejný.

Porovnáním celkových veřejných výdajů obou měst dle odvětvového třídění jsme zjistili, že největší podíl na výdajích zaujímá odvětví služeb pro obyvatelstvo, a to v obou městech. Procentuální podíl tohoto odvětví na celkových výdajích se však liší. Vyšší o 11 % je v Hlučíně. Kravaře mají mnohem vyšší výdaje v přepočtu na obyvatele na odvětví všeobecná veřejná správa a služby, a to až o 28 % než Hlučín.

Pro porovnání veřejných služeb v samostatné působnosti jsme vybrali předškolní a základní vzdělávání, neboť finanční prostředky vydávané na tuto službu patří mezi jedny z nejvyšších z odvětví služeb pro obyvatelstvo. Druhá vybraná věcná veřejná služba je veřejné osvětlení. Tuto službu jsme vybrali proto, že poskytovatelem je v každém městě jiný subjekt. V Hlučíně je to obchodní společnost zřízena městem a v Kravařích jsou to přímo zaměstnanci města. Z porovnání těchto vybraných veřejných služeb v samostatné působnosti vyplynulo, že Hlučín vydává více peněžních prostředků (přepočteno na obyvatele, žáka, stožár veřejného osvětlení) než Kravaře.

Pro porovnání veřejných služeb v přenesené působnosti jsme vybrali některé služby z odborů MěÚ, které vykonávají pouze státní správu. Jedná se o odbor dopravy a stavebního úřadu. Z porovnání poskytovaných veřejných služeb odbory dopravy v přenesené působnosti, tj. výdej řidičských průkazů, vyplynulo, že tato služba je více využívána v Hlučíně, a to jak v přepočtu na obyvatele, tak v přepočtu na řidiče. Častěji využívané veřejné služby v Kravařích jsou služby obecního stavebního úřadu, konkrétně služby spojené s užíváním staveb, mezi které řadíme kolaudační rozhodnutí, kolaudační souhlas a změny v užívání stavby.

Seznam použité literatury

a) Knižní zdroje

1. HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2012, 181 s. ISBN 978-80-248-2808-4.
2. KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.
3. NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.
4. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-052-1.
5. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
6. STEJSKAL, Jan a kol. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s. 2017. 280 s. ISBN 978-80-7552-726-4.
7. VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. Manažer. ISBN 978-80-247-5037-8.
8. VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU, 2016. ISBN 978-80-248-3988-2.

b) Legislativa

9. Zákon č. 1/1993 Sb. ze dne 16. 12. 1992 Ústava České republiky, v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 3-16. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
10. Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. 4. 2000 o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738 – 1764. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

11. Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. 4. 2000 o krajích (krajské zřízení), v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1765 – 1782. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=129/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
12. Zákon č. 361/2000 Sb. ze dne 14. 9. 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 – 4615. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
13. Zákon č. 347/1997 Sb. ze dne 3. 12. 1997 o vytvoření vyšších územně správních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 114, s. 7018. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=347/1997&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
14. Zákon č. 40/1993 Sb. ze dne 29.12.1992 o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 12, s. 230 - 235. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
15. Zákon č. 314/2002 Sb. ze dne 13.6.2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 114, s. 6630 - 6633. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=314/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
16. Vyhláška Ministerstva financí č. 3388 ze dne 17.12.2015 o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností ve znění pozdějších předpisů In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 163, s. 5350-5351. dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=388/2015&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

c) Internetové zdroje

17. MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. MONITOR – státní pokladna. *Rozpočet obce Hlučín* [online]. MONITOR. [10. 4. 2018]. Dostupný také z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00300063#rozpocet>
18. MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. MONITOR – státní pokladna. *Rozpočet obce Kravaře* [online]. MONITOR. [10. 4. 2018]. Dostupný také z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00300292#rozpocet-vydaje-odvetvovy>
19. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Veřejná databáze* [online] ČSÚ [cit. 27. 1. 2018]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>
20. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *MVČR: Harmonizace územně správního členění z června 2016* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/harmonizace-uzemne-spravniho-cleneni-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>
21. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *MVČR: Příspěvek na státní správu* [online]. [cit. 20.1.2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>
22. HLUČÍN. *Zastupitelstvo města* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <http://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/zastupitelstvo-mesta-hlucina/zastupitelstvo-mesta-hlucina.html>
23. HLUČÍN. *Složení výborů a komisí* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <https://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/slozeni-vyboru-a-komisi.html>
24. HLUČÍN. *Rada města* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <http://www.hlucin.cz/cs/urad-a-samosprava/samosprava/rada-mesta-hlucina/rada-mesta-hlucina.html>
25. KRAVAŘE. *Složení zastupitelstva* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <http://www.kravare.cz/obcan/zastupitelstvo-mesta/slozeni-zastupitelstva/>
26. KRAVAŘE. *Výbory zastupitelstva* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <http://www.kravare.cz/obcan/zastupitelstvo-mesta/vybory-zastupitelstva/>
27. KRAVAŘE. *Složení rady města* [online]. [cit. 10.12.2017]. Dostupné z: <http://www.kravare.cz/obcan/rada-mesta/slozeni-rady-mesta/>

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

ČSÚ - Český statistický úřad

EU – Evropská unie

MěÚ – městský úřad

MŠ – mateřská škola

MVČR - Ministerstvo vnitra České republiky

ORP – obec s rozšířenou působností

ZŠ – základní škola

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 4. 5. 2018

Gabriela Balcarová
.....
Jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 Organizační schéma MěÚ Hlučín

Příloha č.2 Organizační struktura Městského úřadu Kravaře

Příloha č. 3 Celkové výdaje dle odvětvového třídění v tis. Kč

